

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1981

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
89

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 313

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ὠρολογίων καὶ ἀναλυτικῶν προγραμμάτων τῶν Δημοσίων Λυκείων Δοκίμων Ἀξιωματικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ/Πλοιάρχων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει :

α) Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 8 παραγ. 3, ἐδαφ. δ, 11 παραγ. 1 καὶ 49 παραγ. 1ε καὶ 3 τοῦ Ν. 576/77 ἀπερὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Μέσης καὶ Ἀνωτέρας Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

β) Τὴν κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ Ν. 186/75 γνώμην τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (Κ.Ε.Μ.Ε.) ἐκφρασθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29/19.5.80 πράξεώς του.

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1135/1980 γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παι-

δείας καὶ Ὀρησκευμάτων καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὰ ὠρολόγια καὶ ἀναλυτικὰ προγράμματα τῶν Δημοσίων Λυκείων Δοκίμων Ἀξιωματικῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ/Πλοιάρχων, καθορίζονται ὡς εἰς τὰ συνημμένα εἰς τὸ παρὸν Παραρτήματα.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ προγραμμάτων ἀρχεταὶ ἀπὸ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους 1980 - 1981.

Εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1981

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΙΚΙΩΡΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΔΕΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

	ΤΑΞΗ Α΄		ΤΑΞΗ Β΄		ΤΑΞΗ Γ΄		
	A	B	Έξάμηνα		A	B	
			A	B			
				Ώρες ανά εβδομάδα			
1. Θρησκευτικά	2	2	-	-	-	-	
2. Έλληνικά	5	5	4	4	3	3	
3. Στοιχεία Δημοκρατικής Οργανώσεως Πολιτείας	-	-	-	-	1	1	
4. Ιστορία	2	2	1	1	1	1	
5. Άγγλικά	6	6	5	5	4	4	
6. Μαθηματικά	5	5	5	5	3	3	
7. Φυσική	3	3	2	2	2	2	
8. Χημεία	2	2	-	-	-	-	
9. Φυσική Άγωγή-Άθλητισμός	2	2	2	2	1	1	
10. Τεχνικό Σχέδιο	2	2	-	-	-	-	
11. Ναυτιλία	3	3	4	4	5	5	
12. Ήλεκτρισμός-Ναυτικά Ήλεκτρονικά όργανα	-	-	5	5	5	5	
13. Συνεννόηση	2	2	1	1	-	-	
14. Μετεωρολογία	-	-	1	1	2	2	
15. Ναυτική Τέχνη	4	4	4	4	3	3	
16. Εύστάθεια-Φόρτωση	-	-	-	-	4	4	
17. Ναυπηγία	-	-	2	2	-	-	
18. Ναυτικές μηχανές	-	-	2	2	-	-	
19. Στοιχεία Ναυτικού Δικαίου	-	-	-	-	2	2	
20. Στοιχεία Ναυτιλιακής Οικονομίας	-	-	-	-	2	2	
Σύνολο ωρών ανά εβδομάδα	38	38	38	38	38	38	

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

1. Μαθηματικά	-	-	3	3	4	4
2. Φυσική	-	-	2	2	2	2
3. Χημεία	-	-	2	2	2	2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΛΥΚΕΙΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Θρησκευτικά

Διδάσκεται στην Τάξη : Α'.

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει κάθε φορά για τα ημερήσια Δημόσια Τεχνικά και Έπαγγελματικά Λύκεια του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Έλληνικά

Διδάσκεται στις Τάξεις : Α', Β' και Γ'

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει κάθε φορά για τα ημερήσια Δημόσια Τεχνικά και Έπαγγελματικά Λύκεια του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Στοιχειά Δημοκρατικής Οργανώσεως Πολιτείας

Διδάσκεται στην Τάξη : Γ'

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει κάθε φορά για τα ημερήσια Δημόσια Τεχνικά και Έπαγγελματικά Λύκεια του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Ίστορία

Διδάσκεται στις Τάξεις : Α', Β' και Γ'

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει κάθε φορά για τα ημερήσια Δημόσια Τεχνικά και Έπαγγελματικά Λύκεια του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων και συμπληρωματικά θέματα ναυτικής ιστορίας.

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Άγγλικά

Διδάσκεται στις Τάξεις : Α', Β' και Γ'

ΑΓΓΛΙΚΑ

ΓΕΝΙΚΑ

Κατά την διάρκεια της διδασκαλίας να επιδιώκεται — όσο αυτό είναι δυνατό — η χρήση της Άγγλικής για τη συνεννόηση μεταξύ Καθηγητού και μαθητών. Σε κάθε ευκαιρία — ασκήσεις, παραδείγματα κλπ. — ο καθηγητής να χρησιμοποιεί το ναυτικό λεξιλόγιο του I.M.C.O., STANDARD MARINE NAVIGATIONAL VOCABULARY.

ΤΑΞΗ Α'

Άλφάβητο.

Κανόνες προφορής φωνηέντων και φθόγγων.

Άρθρο όριστικό και άοριστο.

Χρήση των άρθρων.

Κανόνες παραλείψεως του άρθρου.

Ουσιαστικά.

Είδη ουσιαστικών.

Κανόνες σχηματισμού πληθυντικού.

Όμοιοι και άνωμοιοι πληθυντικοί.

Επίθετα.

Παραθετικά επίθετων.

Κανόνες παραθετικών και συγκρίσεων.

Όλα τα είδη των άνωτωνιμών και χρήση τους.

Κανόνες παραλείψεως της αναφορικής άνωτωνιμίας.

Σύνταξη προθέσεων και αναφορικής άνωτωνιμίας.

Αριθμητικά.

Όνοματολογία κλασμάτων, δεκαδικών αριθμών, αριθμών τηλεφώνου κλπ.

Κανόνες σχηματισμού τακτικών αριθμητικών και χρήση τους.

Κλίση χρόνων και έγκλισεων.

Παθητικό ρήμα και κανόνες χρήσεώς του.

Αυτοπαθές ρήμα και κανόνες.

Σειρά μαθημάτων με πολλά παραδείγματα για την τέλεια κατανόηση της χρήσεως των χρόνων του ρήματος.

Κείμενο Άγγλικό με εφαρμογές των κανόνων γραμματικής Α' εξαμήνου και μετάφραση Έλληνικών άπλών θεμάτων στα αντίστοιχα Άγγλικά.

ΤΑΞΗ Β'

Εισαγωγή σε τεχνικά κείμενα και διδασκαλία όρων φυσικής, μαθηματικών, ναυτικών.

Μεταφράσεις από την Άγγλική στην Έλληνική και αντίστροφα ναυτικών κειμένων.

Διδασκαλία κανόνων άλληλογραφίας επίσημης και ιδιωτικής.

ΤΑΞΗ Γ'

Το μάθημα διεξάγεται στην Άγγλική με παρεμβολή της Έλληνικής για τη διευκρίνιση έννοιών και γλωσσικών ιδιοτροπιών.

Άφηγήσεις και διάλογοι.

Πλήρης διδασκαλία με έπεξηγήσεις του ναυτικού λεξιλογίου του IMCO, STANDARD MARINE NAVIGATIONAL VOCABULARY με παράλληλη άκρόαση της όμώνυμης μαγνητοταινίας εκδόσεως B.B.C. Μικρά κείμενα περιλαμβάνοντα ναυτικούς όρους και όρολογία του περιεχομένου των SAILING DIRECTIONS του Βρετανικού Ναυαρχείου.

Βαθμίδα εκπαίδευσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Μαθηματικά

Διδάσκεται στις Τάξεις : Α, Β, Γ.

Εφαρμόζεται το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει κάθε φορά για τα ημερήσια Δημόσια Τεχνικά και Έπαγγελματικά Λύκεια του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων και επί πλέον η κατωτέρω έξειδικευμένη ύλη.

Οι ασκήσεις και εφαρμογές θα αναφέρονται, όπου είναι δυνατό, σε θέματα Ναυτιλίας, Ναυτικής Τέχνης, Ναυτικών Ηλεκτρον. Όργάνων, Φορτώσεις - Εύσταθείας, κλπ.

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΥΛΗ

ΤΑΞΗ Α'

Σχέσεις μεταξύ των στοιχείων όρθογώνιου τριγώνου, έπίλυση όρθογώνιων τριγώνων και εφαρμογές σε θέματα ναυτιλίας π.χ. ρεύμα, τρίγωνο πλεύσεως κλπ. (χωρίς αποδείξεις αναφορικά με τη ναυτιλία).

Άναλογίες εύθυγράμων τμημάτων, θεώρημα Θαλή, κατασκευή τετάρτης αναλόγου ομοιότητα εύθυγράμων σχημάτων, τριγώνων κλπ. Πυθαγόρειο θεώρημα.

Άνύσματα. Έννοια, άνυσματικά μεγέθη, εφαρμοστό άνυσμα και τα στοιχεία του, έλεύθερο άνυσμα. Άθροισμα και διαφορά άνυσμάτων (έλεύθερων και εφαρμοστών). Γινόμενο άνυσματος επί πραγματικό αριθμό.

ΤΑΞΗ Β'

Ἡμιπαρημίτονο (HAVERSINE).

Χρήση λογαριθμικῶν πινάκων ναυτικοῦ τύπου. Τέλεια ἐξοικειώση στὴ χρήση τῶν λογαριθμῶν, κυρίως σὲ θέματα ναυτικοῦ περιεχομένου.

Ἑρμηνεία καὶ χρῆση πινάκων φυσικῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν λογαριθμῶν τους. Ναυτικοὶ πίνακες (π.χ. NORIES, AMERICAN PRACTICAL NAVIGATOR, KRONTHPH, κλπ).

Ἐπιλύσεις τυχόντων τριγώνων, ἰδίως μὲ τὸν τύπο τοῦ ἡμιπαρημίτονου, ἐφαπτομένων καὶ ἡμιτόνου. Ἐφαρμογές σὲ προβλήματα ναυτιλίας.

Σφαιρικά τρίγωνα. Ὁρισμοί, ἀντιστοιχία τῶν στοιχείων σφαιρικοῦ τριγώνου μὲ τὰ στοιχεῖα μιᾶς τριέδρης στερεᾶς γωνίας μὲ κορυφὴ τὸ κέντρο τῆς σφαίρας. Ἰδιότητες σφαιρικῶν τριγώνων. Συμμετρικὰ καὶ παραπληρωματικὰ τρίγωνα. Ἰσότητες σφαιρικῶν τριγώνων. Πολικὰ τρίγωνα. Ἰδιότητές τους.

ΤΑΞΗ Γ'

Ἐπίλυση πλαγιογωνίων σφαιρικῶν τριγώνων, τύποι ἡμιπαρημίτονου καὶ ἡμιτόνου. Κανόνες NAPIER γιὰ τὴν επίλυση ὀρθογωνίων ὀρθόπλευρων καὶ πλαγιογωνίων τριγώνων. Πολικὰ τρίγωνα. Ἐφαρμογές στὴ Ναυτιλία. Νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ συνηθισμένα ναυτικὰ σύμβολα. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρονται ὑπολογισμοί: ζενιθιακῆς ἀποστάσεως, πολικῆς ἀποστάσεως, ὀρθοδρομικῆς ἀποστάσεως, πλεύσεως κλπ.

Ἐπιλύσεις ἐμβαδῶν ἐπιφανειῶν καὶ ὄγκων στερεῶν μὲ τοὺς κανόνες SIMPSON, τραπεζοειδοῦς, κλπ.

Κέντρα βάρους γραμμῶν, ἐπιφανειῶν, ὄγκων. Ροπή ἐπιφανείας καὶ ὄγκου ὡς πρὸς ἄξονα. Εὐρεση κέντρου βάρους σύνθετων γεωμετρικῶν σχημάτων (χωρὶς ἀποδείξεις).

Χρήση μικρῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν σὲ ναυτικὲς ἐφαρμογές.

Βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως: Μέση

Εἰδικότητα: Πλοίαρχοι

Μάθημα: Φυσικὴ

Διδάσκεται στὶς Τάξεις: Α, Β, Γ.

Ἐφαρμόζεται τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα πού ἰσχύει κάθε φορὰ γιὰ τὰ ἡμερήσια Δημόσια Τεχνικὰ καὶ Ἐπαγγελματικὰ Λύκεια τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Ἐθνικοῦ Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων καὶ ἐπὶ πλέον ἢ κατωτέρω ἐξειδικευμένη ὕλη.

Οἱ ἀσκήσεις καὶ ἐφαρμογές θὰ ἀναφέρονται κυρίως σὲ θέματα Ναυτιλίας, Ναυτικῆς Τέχνης, Ναυτικῶν Ἡλεκτρονικῶν Ὁργάνων, Φορτώσεις - Εὐσταθείας - Μετεωρολογίας καὶ Ναυτικῶν Μηχανῶν.

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΓΛΗ

ΤΑΞΗ Α'

Στὰ συστήματα μονάδων νὰ δίνεται ἐπίφαση στὸ S.I. καθὼς καὶ στὸ ἀγγλικὸ σύστημα μονάδων (IMPERIAL UNITS, κλπ) πού χρησιμοποιεῖται ἀκόμα στὴ Ναυτιλία.

Σύνθεση δύο εὐθυγράμμων κινήσεων (ἀσκήσεις: σχετικῆς κινήσεως μεταξὺ δύο πλοίων, πλοίου καὶ ἀνέμου, πλοίου καὶ ρεύματος, κλπ).

Κέντρο βάρους σώματος καὶ συστήματος σωμάτων. Εὐρεση τοῦ κέντρου βάρους διαφόρων σχημάτων καὶ ὄγκων μὲ παραδείγματα. Χρησιμοποίηση τῶν ροπῶν γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τοῦ κέντρου βάρους. Μεταβολές τῆς θέσεως τοῦ κέντρου βάρους ἐξαιτίας προσθαιρέσεως ἢ μετακινήσεως βάρους σὲ σύστημα βαρῶν.

Ἀνάλυση καὶ σύνθεση δυνάμεων. Ἐφαρμογές καὶ ἀσκήσεις: σὲ σώματα ἀναρτώμενα μὲ σχοινιά, γερανοῦς, πρόσδεση πλοίων κλπ.

Συνδυασμὸς δυναμικῶν καὶ στατικῶν φορτίσεων σχοινοῦ ἀρσεως βαρῶν καὶ σχοινοῦ ρυμουλκήσεως.

Ἀπὸ τὴ φυγόκεντρο καὶ κεντρομόλο δύναμη: Φυγοκεντρικὸς καθαρισμὸς (π.χ. ἐλαιοδιαχωριστήρας), φυγοκεντρικὲς ἀντλίες, ἔκπτωση καὶ κλίση πλοίου κατὰ τὶς στροφές κλπ.

Ἀπὸ τὴν Ἴσχύ, Ἔργο κλπ: Ἀσκήσεις σχετικὰ μὲ, ἰσχύ μηχανῶν καὶ ταχυτήτων πλοίων, γερανοῦν, βαρούλκων πλοίων, κλπ.

Ἀπὸ τὴν ὄρμη: Ἐφαρμογές στὴν κίνηση τῶν πλοίων (π.χ. κράτηση κλπ).

Ἀπὸ τὶς ἀπλὲς μηχανές: Ἰδιαιτέρη ἀνάπτυξη τῶν σχετικῶν μὲ τὰ πολὺσπαστα σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς τριβές.

Ἀρση βαρῶν. Συντελεστὲς ἀσφαλείας. Ἐφαρμογές στὰ πλοῖα.

Ἀπὸ τὴν ὑδροστατικὴ: Δυνάμεις πού ἀσκοῦνται σὲ δεξαμενὲς ἐνὸς πλοίου. Πλήρωση τῶν ἐξαεριστικῶν σωλῆνων δεξαμενῆς, ἐπιπτώσεις, συνολικὴ ὥση στὴν ὄροφὴ καὶ στὶς θυρίδες δεξαμενῆς, δοκιμὲς στεγανότητας καὶ ἀντοχῆς.

Μέτρηση τῆς πυκνότητος ὑγρῶν. Τὸ ναυτικὸ πυκνόμετρο.

Ἀπὸ τὴν ἀεροστατικὴ: Βαρόμετρα, ὑδραργυρικὰ καὶ μεταλλικὰ (ANEROID), ἐφαρμογές. Ἀντλίες καὶ σίφωνες, ἐφαρμογές στὰ πλοῖα. Ἀντίθλιψη. Δυνατότητες καὶ περιορισμοὶ ἀντλιῶν. Ἐφαρμογές σὲ πετρελαιοφόρα.

ΤΑΞΗ Β'

Ἀπὸ τὴ θερμότητα: Ἐξάτμιση, πίεση ἀτμῶν, κορεσμένοι καὶ ἀκόρεστοι ἀτμοί, ὑγρασία καὶ σημείο δρόσου. Ἐφαρμογές τῶν προηγουμένων σὲ θέματα ἐξαερισμοῦ κωπῶν, ἀσφαλείας δεξαμενοπλοίων, κλπ. Πυκνότητα ἀερίων, ἐφαρμογές σὲ ὑγρασιοφόρα καὶ πετρελαιοφόρα πλοῖα.

Ἀπὸ τὴν ὀπτική. Ὀπτικὰ ὄργανα πού χρησιμοποιοῦνται στὴ ναυτιλία.

Γυροσκοπιο. Ἰδιότητες ἐλευθέρου γυροσκοπίου.

Ἀπὸ τὴν ὑδροδυναμικὴ. Νόμος συνεχείας καὶ νόμος BERNOULLI. Φαινόμενο VENTURI, ἐφαρμογές στὴ σχεδίαση καὶ διακυβέρνηση τῶν πλοίων. Ἄλλες ναυτικὲς ἐφαρμογές (π.χ. τζιφάρια ἀναρροφήσεως κλπ).

ΤΑΞΗ Γ'

Ἀπὸ τὶς ταλαντώσεις: Ἐφαρμογές στοὺς διατοιχισμοὺς καὶ στὶς δονήσεις τῶν πλοίων.

Ἀπὸ τὴν κυματικὴ: Τὰ θαλάσσια κύματα σὲ συσχέτισμὸ μὲ τὸ πλοῖο. Ἐπίδραση τῆς διαμορφώσεως τῆς ἀκτῆς στὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κύματος.

Ἀπὸ τὴν ἀκουστικὴ: Ταχύτητα τοῦ ἤχου καὶ τῶν υπερῆχων σὲ ἀέρια καὶ ὑγρά, ἀνάκλαση, ἀντήχηση ἐξαιτίας ὑπάρξεως διαφόρων ὀριακῶν ἐπιφανειῶν μέσα στὸ μέσο διαδόσεως. Ἐφαρμογές σὲ ἠχοβυθόμετρα καὶ μέτρηση πάχους ἐλασμάτων. Φαινόμενο DOPPLER καὶ ἐφαρμογές του στὴ Ναυτιλία.

Βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως: Μέση

Εἰδικότητα: Πλοίαρχοι

Μάθημα: Χημεία

Διδάσκεται στὴν Τάξη: Α'

Ἐφαρμόζεται τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα πού ἰσχύει κάθε φορὰ γιὰ τὰ ἡμερήσια Δημόσια Τεχνικὰ καὶ Ἐπαγγελματικὰ Λύκεια τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Ἐθνικοῦ Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων.

Βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως: Μέση

Εἰδικότητα: Πλοίαρχοι

Μάθημα: Φυσικὴ ἀγωγή - Ἀθλητισμὸς

Διδάσκεται στὶς τάξεις: Α', Β' καὶ Γ'

Ἐφαρμόζεται τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα πού ἰσχύει κάθε φορὰ γιὰ τὰ ἡμερήσια Δημόσια Τεχνικὰ καὶ Ἐπαγγελματικὰ Λύκεια τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Ἐθνικοῦ Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων.

Ἐπίφαση δίνεται στὴν κολύμβηση καὶ τὸν ναυταθλητισμὸ.

Βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως: Μέση

Εἰδικότητα: Πλοίαρχοι

Μάθημα: Τεχνικὸ σχέδιο

Διδάσκεται στὴν Τάξη: Α'

ΓΕΝΙΚΑ

Τὸ Τεχνικὸ Σχέδιο ἀποβλέπει :

α) Στὴ γνωριμία τῶν μαθητῶν μὲ τὰ ὄργανα, ὕλικά καὶ μέσα Σχεδιάσεως.

β) Στὴν ἀπόκτηση γνώσεων πάνω στὶς ἀρχές καὶ τοὺς κανόνες τῶν τεχνολογικῶν σχεδίων.

γ) Στὴν στοιχειώδη ἀπόκτηση ἱκανοτήτων καὶ δεξιότητων σχεδιάσεως.

δ) Κυρίως στὴν ἀπόκτηση τῆς ἱκανότητος ἀναγνώσεως καὶ κατανοήσεως τῶν σχεδίων μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐφοδιασμένα τὰ πλοῖα.

Εἰσαγωγή, Ὀργανα, Ὑλικά καὶ μέσα σχεδιάσεως. Γραμμές, ἄσκηση πάνω σὲ εὐθύγραμμα καὶ διακοσμητικὰ σχήματα. Τεχνικὴ γραφὴ γραμμῶν καὶ ἀριθμῶν.

Κλίμακες σχεδιάσεως.

Σχεδίαση ἀπλῶν γεωμετρικῶν κατασκευῶν : Διαίρεση εὐθύγραμμου τμήματος σὲ ἴσα μέρη, κάθετος στὸ μέσο καὶ στὸ ἄκρο εὐθείας, συναρμογὴ πλευρῶν γωνίας μὲ τόξο, χάραξη τόξου ἐφαπτομένου σὲ εὐθεῖα καὶ σὲ ἄλλο τόξο, χάραξη τόξου ἐφαπτομένου δύο ἄλλων τόξων, χάραξη ἐφαπτόμενης περιφέρειας σὲ σημεῖο τῆς καὶ ἀπὸ σημεῖο ἐκτὸς αὐτῆς, χάραξη κοινῆς ἐφαπτόμενης δύο περιφερειῶν, κατασκευὴ κανονικῶν πολυγώνων.

Προβολές, ὄψεις ἀντικειμένων : Ὄρθη προβολὴ σ' ἓνα ἐπίπεδο, ὕψόμετρα, ὕψομετρικὴ κλίμακα, ὕψομετρικὲς καμπύλες, ὀρθὴ προβολὴ σὲ δύο ἐπίπεδα τεμνόμενα κάθετα, εὐθειῶν καὶ σχημάτων (πρίσματος, κώνου, πυραμίδας), ὀρθὴ προβολὴ πάνω σὲ τρία ἐπίπεδα κάθετα, κατανόηση τῆς τρίτης διαστάσεως, ὄψεις ἀντικειμένων.

Παραστατικὴ γεωμετρία, προοπτικὴ, ἐλεύθερο σχέδιο : Ὁμοπαράλληλη ἀπεικόνιση πολυγώνου, ἀπὸ ἐπίπεδο σὲ ἐπίπεδο, παράλληλη προβολή, πλάγια εἰκόνα (παράλληλη προβολὴ εὐθείας κάθετης στὸ ἐπίπεδο προβολῆς, πλάγια εἰκόνα πυραμίδας ἀπ' τὰ στοιχεῖα τῆς βάσεως). Κεντρικὴ προβολή, κέντρο προβολῆς μεταξύ πρότυπου καὶ εἰκόνας καὶ μεταξύ κέντρου καὶ εἰκόνας, προβολὴ πολυγώνου ἀπὸ ἐπίπεδο σὲ ἄλλο παράλληλο ἐπίπεδο, πρότυπο μεταξύ κέντρου καὶ εἰκόνας, προβολὴ κύβου. Κατασκευὴ προοπτικῆς εἰκόνας ἀπ' τὴν ὀριζόντια καὶ κατακόρυφη προβολή, σημεῖα φυγῆς.

Ἀρχές μηχανολογικοῦ καὶ ναυπηγικοῦ σχεδίου. Ἀξονομετρικὸ σχέδιο. Σύστημα ὀρθῶν προβολῶν. Ὀψεις. Τομές. Τοποθέτηση διαστάσεων. Ἀσκήσεις σχεδιάσεως ὄψεων τμημάτων πλοίου ἀπὸ τὸ σχέδιο γενικῆς διατάξεως.

Ἀρχές καὶ σύμβολα σχεδίου σωληνώσεων καὶ ἠλεκτρολογικοῦ.

Ἀσκήσεις ἀναγνώσεως καὶ κατανοήσεως ναυπηγικῶν σχεδίων καὶ κυρίως τοῦ σχεδίου γενικῆς διατάξεως, μέσης τομῆς καὶ ἀναπτύγματος γάστρας.

Βαθμίδα ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Ναυτιλία

Διδάσκεται στὶς Τάξεις : Α', Β' καὶ Γ'

ΤΑΞΗ Α'

ΓΕΝΙΚΑ

Ἡ διδασκαλία στὸ Α' ἐξάμηνο ἔχει σκοπὸ νὰ δώσει στὸ μαθητὴ μιὰ γενικὴ εἰκόνα τῆς Ναυτιλίας, νὰ προκαλέσει τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ νὰ τὸν βάλει στὸ πνεῦμα τῶν ὄσων θὰ διδαχθεῖ στὰ ἐπόμενα ἐξάμηνα. Γι' αὐτὸ πρέπει ἡ διδασκαλία νὰ συνοδεύεται ἀπὸ πλοῦσια χρῆση ἐποπτικοῦ ὕλικου καὶ νὰ ἀποφεύγονται οἱ μαθηματικὲς ἐξηγήσεις. Ἰδιαίτερα τονίζεται ἡ ἀνάγκη πρακτικῶν ἐφαρμογῶν στὸ ναυτικὸ χάρτη.

ΝΑΥΤΙΑΙΑ

Σκοπὸς καὶ ἀντικείμενο τῆς Ναυτιλίας.

Ἡ γῆ καὶ τὸ σχῆμα τῆς. Μέγιστοι καὶ μικροὶ κύκλοι. Πλάτος, μῆκος, διάγραμμα, κατευθύνσεις (πορεῖες καὶ διοπτεύσεις), διαφορὰ πλάτους καὶ μήκους, γεωγραφικὲς συντεταγμένες.

Μερκατορικὸς χάρτης, βασικὲς ιδιότητές του. Χρῆση Μερκατορικοῦ χάρτη, μερκατορικὴ πλεύση (λοξοδρομία). Χάρτες Βρετανικοῦ Ναυαρχείου καὶ ἄλλων συνηθισμένων ἐκδόσεων, κλίμακες χαρτῶν, χαρτοφυλάκια (FOLIOS). Πληροφορίες ποὺ δειχνονται στὺς χάρτες, συντμήσεις καὶ σύμβολα, χάρτες συμβόλων (κυρίως ὁ 5011 τοῦ Βρετ. Ναυαρχείου).

Ἐξάσκηση στὴν ἀνάγνωση καὶ χρῆση χαρτῶν. Μέτρηση ἀποστάσεων, πορειῶν, διοπτεύσεων καὶ στιγμάτων. Ἀπαραιτήτητα νὰ γίνεται συσχετισμὸς ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων χαρτῶν μὲ τὴν πραγματικὴ θέα τῆς περιοχῆς ποὺ ἀπικονίζει εἴτε μὲ ἐπιτόπιες παρατηρήσεις εἴτε μὲ χρῆση φωτογραφιῶν.

Φαροδείκτες, περιεχόμενό τους. Φάροι, ἀλιόρια, σημαντήρες καὶ ἄλλα ναυτιλιακὰ βοηθήματα.

Μαγνητικὸ πεδίο τῆς γῆς, ἀπόκλιση, χρησιμότητα μαγνητικῆς πυξίδας, παρεκτροπὴ, παραλλαγή. Διόρθωση πορειῶν καὶ διοπτεύσεων, πινακίδιο παρεκτροπῶν. Σύγκριση πορειῶν μαγνητικῆς καὶ γυροσκοπικῆς πυξίδας.

Χρῆση ἀζιμουθιακῆς διόπτρας, ταξίμετρα.

Ἀκτοπλοικὸ στίγμα μὲ δύο ἢ τρεῖς διοπτεύσεις. Πρακτικὲς ἐφαρμογές.

Αἰτίες ποὺ ἐκτρέπουν τὸ πλοῖο ἀπὸ τὴν πορεία του. Ἀναμέτρηση.

Σύντομη εἰσαγωγή στὴ Ναυτικὴ Κοσμογραφία σὲ ἀπόλυτα γενικὸ ἐγκυκλοπαιδικὸ ἐπίπεδο, χωρὶς χρῆση μαθηματικῶν ἐξηγήσεων.

Ἐξάντας. Ἀστρονομικὲς μέθοδοι προσδιορισμοῦ τοῦ στίγματος καὶ τοῦ σφάλματος τῆς πυξίδας (γενικότητες).

Ἡλεκτρονικὰ συστήματα ναυτιλίας (γενικότητες γιὰ τὴν χρησιμότητά τους).

Περιγραφή τοῦ CHART ROOM. Διεξαγωγή τοῦ πλοῦ στὴν πράξη.

Στοιχεῖα Ναυτικῆς Γεωγραφίας.

Κυριώτερες διώρυγες καὶ διαυλοὶ μεγάλης ναυτιλιακῆς κινήσεως.

Πλωτοὶ ποταμοὶ καὶ λιμένες ἐπ' αὐτῶν.

Μεγάλες λίμνες ποὺ ἐπικοινωνοῦν ναυσιπλοικὰ μὲ τὴ θάλασσα.

Κυριώτεροι ἐμπορικὸι λιμένες τῆς Ὑδρογείου.

Πρωτεύουσες κρατῶν.

ΤΑΞΗ Β'

Τὸ ἡλιακὸ σύστημα σὲ σχέση μὲ τὸ σύμπαν (στοιχειωδῶς). Στοιχειώδεις γνώσεις γιὰ τὴν κίνηση τῶν πλανητῶν.

Ἡ περιστροφὴ τῆς γῆς καὶ ἡ κίνησή της σὲ τροχιά.

Ἡ οὐράνια σφαῖρα. Φαινόμενη κίνηση, ἡμερήσια καὶ ἐτήσια, οἱ ἐποχές, ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύκτα, σημεῖα καὶ ἐπίπεδα ἀναφορᾶς τῶν οὐρανίων σωμάτων, σχέσεις ἀνάμεσα σὲ σημεῖα καὶ σὲ ἐπίπεδα ποὺ βρίσκονται στὴν οὐράνια σφαῖρα.

Ὄρισμοὶ τῆς ναυτικῆς κοσμογραφίας. Συντεταγμένες τῶν οὐρανίων σωμάτων σχετικὲς μὲ παρατηρητὴ καὶ ἀνεξάρτητες ἀπὸ παρατηρητὴ. Γῆινη προβολὴ οὐρανίου σώματος. Ἡ κίνηση τῶν οὐρανίων σωμάτων, τὸ Ναυτικὸ Ἄλμανακ καὶ ἡ χρῆση του.

Ὁρατός, αἰσθητός καὶ μαθηματικὸς ὀρίζοντας, βάθος ὀρίζοντα, ἡμιδιάμετρος, διάθλαση, παράλλαξη, διόρθωση ὕψων. Ἐξάντας.

Τέλεια ἐκμάθηση σχεδιάσεως τῆς οὐρανίας σφαίρας μὲ βάση τὸν μαθηματικὸ ὀρίζοντα καὶ τὸν μεσημβρινὸ τοῦ παρατηρητῆ στὴν ὁποία νὰ δειχνονται :

Ἐνατολή καὶ δύση τῶν οὐράνιων σωμάτων, οἱ κινήσεις τους στὴν οὐράνια σφαῖρα, τὸ ὕψος, ἡ ζενιθιακὴ ἀπόσταση, ἡ κλίση, τὸ πλάτος, ἡ ὠρική γωνία, τὸ ἀζιμούθ, τὸ εὖρος καὶ τὸ τρίγωνο θέσεως.

N. Ὑπολογισμοὶ καὶ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

Χρήση αὐξομερῶν πλατῶν κυρίως γιὰ τὸν προσδιορισμὸ ἀποστάσεων καὶ πορειῶν ἀνάμεσα σὲ ἀπομακρυσμένους τόπους.

Ἐξάσκηση στὴ χρήση τοῦ ἐξάντα (σφάλματα, ρύθμιση ἐξάντα, μέτρηση ὑψῶν). Διορθώσεις συνολικὲς ὑψῶν μὲ πίνακες. Πλάτος μὲ μεσημβρινὸ ὕψος ἡλίου καὶ ἀστέρων. Προσδιορισμὸς παραλλαγῆς πυξίδας μὲ τὸ εὖρος τοῦ ἡλίου καὶ τὸν πολικὸ.

Ἐργασίες στὸ χάρτη.

Διόρθωση πορειῶν καὶ διοπτύσεων.

Στίγματα :

Μὲ δύο διοπτύσεις, μὲ μεταφορὰ διοπτύσεως γιὰ τὸν πλοῦ πὺ μὲ μεσολάβησε καὶ τομὴ τῆς μὲ νέα διόπτυση τοῦ ἴδιου σημείου, μὲ διόπτυση καὶ ἀπόσταση. Παράλλαξη, προϋπολογισμὸς ὥρας καὶ ἀποστάσεως παραλλάξεως.

Διοπτύσεις εὐθυγραμμίσεων καὶ χρήσεως. Ἡθυνηρία πορεία. Ἐπανάληψη συμβόλων καὶ συντηρήσεων χαρτῶν.

Ἀσκήσεις χαράξεως πορειῶν σὲ συνάρτηση μὲ διάφορους ναυτιλιακοὺς κινδύνους καὶ ἄλλους παράγοντες πὺ ἐπηρεάζουν τὸν πλοῦ. Διοπτύσεις ἀγκυροβολίας.

ΤΑΞΗ Γ'.

Διάρκεια ἡμέρας καὶ νύκτας, ἀνατολὴ καὶ δύση τοῦ ἡλίου, λυκόφως καὶ λυκαυγές, μεταβολές τους ἀνάλογα μὲ τὴν μεταβολὴ πλάτους καὶ ἡμερονοκτιῶν.

Χρόνος. Ἡλιακὸς καὶ ἀστρικός χρόνος, ἀληθὴς χρόνος. Ἀληθὴς καὶ μέσος ἡλιος. Χρόνος GREENWICH, τοπικός, ζώνης καὶ STANDARD. Ἐξίσωση χρόνου.

Ἀστρική ὠρική γωνία, G.H.A. τῶν ἀστέρων.

Μετάπτωση, κλόνιση καὶ ἡ ἐπίδρασή τους στὰ στοιχεῖα τοῦ Ναυτικοῦ Ἀλμανάκ.

Γενικά στοιχεῖα ἀστρονομίας. Οἱ κυριώτεροι ἀστερισμοί, ἀστέρες πὺ χρησιμοποιοῦνται στὴ Ναυτιλία, ἀναγνώρισή τους σὲ συνάρτηση μὲ τοὺς ἀστερισμούς, λαμπρότητα ἀστέρων, ὁμάδες ἀστέρων, ὁ Γαλαξίας.

Σελήνη, ἐκλείψεις, ἡ φαινόμενη κίνηση τῶν πλανητῶν.

Θεωρία τοῦ κύκλου ὕψους, κύκλος θέσεως, γραμμὴ θέσεως, προσδιοριστικὰ σημεῖα.

N. Ὑπολογισμοὶ καὶ πρακτικὲς ἐφαρμογές.

Προσδιορισμὸς τοῦ στίγματος ὅταν δίνονται : στίγμα ἐκκινήσεως, πορεία, ταχύτητα, ἄνεμος καὶ ρεῦμα.

Μεσημβρινὸ πλάτος καὶ παραμεσημβρινὴ εὐθεῖα θέσεως.

Κατὰ προσέγγιση προϋπολογισμὸς τῆς ὥρας καὶ τοῦ ὕψους τῆς μεσημβρινῆς διαβάσεως οὐρανοῦ σώματος γιὰ νὰ προετοιμαστῆ ἡ παρατήρηση.

Εὐθεῖα θέσεως μὲ τὸν πολικὸ ἀστέρα.

Εὐθεῖα MARK.

Προσδιορισμὸς τοῦ στίγματος τοῦ πλοῦ μὲ ταυτόχρονη παρατήρηση δύο οὐράνιων σωμάτων ἢ μὲ μεσολάβηση πλοῦ μεταξύ τῶν παρατηρήσεων.

Χρήση σύντομων πινάκων ὅπως π.χ. H.O. 214, H.O. 249 κ.λπ.

Χρήση γωνιολογικῶν χαρτῶν γιὰ τὸν προσδιορισμὸ ὀρθοδρομικῶν ἀποστάσεων καὶ πορειῶν. Ὑπολογισμὸς ὀρθοδρομικῶν ἀποστάσεων καὶ πορειῶν μὲ λογαριθμικὴ μέθοδο. Μικτὸς πλοῦς.

Χρονόμετρα, χρήση τους, κούρδισμα, προσδιορισμὸς σφάλματος, πορεία χρονομέτρου.

Ἐργασίες στὸ χάρτη.

Τέλεια ἀξιοποίηση τῶν συμβόλων καὶ συντηρήσεων τῶν N. χαρτῶν καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν φαροδεικτῶν.

Συστήματα σημαντήρων.

Ἀγγελίες πρὸς τοὺς ναυτιλλόμενους. Συστήματα ροῆς ἐπείγουσῶν ναυτιλιακῶν πληροφοριῶν, διόρθωση χαρτῶν (μὲ ἰδιαίτερη ἐμφαση στὶς πρακτικὲς ἐφαρμογές).

Εὕρεση τῆς πραγματικῆς πορείας καὶ τοῦ διάρματος ὅταν τὸ πλοῖο ταξιδεύει μὲ ρεῦμα γνωστῆς ἐντάσεως καὶ κατευθύνσεως. Εὕρεση τῶν στοιχείων τοῦ ρεύματος ὅταν δίνονται : στίγμα ἐκκινήσεως, τὸ στίγμα πὺ βρέθηκε τὸ πλοῖο ὕστερα ἀπὸ πλοῦ μὲ γνωστὴ πορεία καὶ ταχύτητα. Εὕρεση τῆς πορείας πὺ πρέπει νὰ τηρηθῆ γιὰ νὰ ἀντισταθμισθῆ ρεῦμα γνωστῆς ἐντάσεως καὶ κατευθύνσεως. Περιθώρια ἀσφαλείας γιὰ τὴν ἐκπτώση.

Στίγμα μὲ μεταφορὰ διοπτύσεως. Ἀπόσταση ἐμφανίσεως φάρων. Χρήση διοπτύσεων ἀσφάλειας.

Ὑπολογισμὸς χρόνου καὶ ὕψους ἀμπώτιδας καὶ ρηχίας σὲ πρωτεύοντες καὶ δευτερεύοντες λιμένες. Ὑπολογισμὸς βάρους θάλασσας λόγω παλοίριας, σὲ καθωρισμένη ὥρα.

Χρήση δύο ἢ περισσοτέρων εὐθειῶν πὺ προσδιορίστηκαν μὲ ὅποιοδήποτε τρόπο (ἀστρονομικὸ, ἀκτοπλοϊκὸ, ἤλεκτρονικὸ κ.λπ.) γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τοῦ στίγματος τοῦ πλοῦ.

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Ἡλεκτρισμὸς - Ναυτικὰ Ἡλεκτρονικὰ Ὀργανα

Διδάσκειται στὶς τάξεις : Β' καὶ Γ'.

ΤΑΞΗ Β'.

Ἡλεκτρισμὸς - Ἡλεκτρονικὰ : (Θεωρία)

Εἰσαγωγή : Ἡλεκτρονικὴ θεωρία, δομὴ τῆς ὕλης, ἄτομο, πρωτόνια, ἠλεκτρόνια, οὐδετερόνια.

Ἐλεύθερα ἠλεκτρόνια, ἠλεκτρικὰ φορτία, ἰονισμὸς, ἰόντα, ὅμοια καὶ ἀντίθετα ἠλεκτρικὰ φορτία, ἀγωγά, ἡμιαγωγά καὶ μονωτικὰ ὕλικά.

Δυνάμεις μεταξύ ἠλεκτρικῶν φορτίων, ἠλεκτρικὸ πεδίο, νόμος τοῦ COULOMB, δυναμικὲς γραμμὲς ἠλεκτρικοῦ πεδίου, ἔνταση ἠλεκτρικοῦ πεδίου, δυναμικὸ.

Ἡλεκτρικὸ ρεῦμα, ἠλεκτρικὴ τάση, ἔνταση τοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ OHM.

Ἡλεκτρικὸ κύκλωμα, ἠλεκτρικὴ ἀντίσταση, ἀγωγιμότητα, εἰδικὴ ἀντίσταση ἀγωγοῦ, ἐπίδραση τῆς θερμοκρασίας στὴν ἀντίσταση.

Μέτρηση τάσεως, ἐντάσεως καὶ ἀντιστάσεως, μονάδες μετρήσεως, ὄργανα μετρήσεως.

Σύνδεση ἀντιστάσεων, σὲ σειρά, παράλληλα καὶ σὲ μικτὴ διάταξη. Πτώση τάσεως. Ἡλεκτρεγερτικὴ δύναμη (HEΔ), ἔσωτερικὴ ἀντίσταση πηγῆς, πολικὴ τάση πηγῆς, ποτενσιόμετρα, ρεοστάτες.

Ἡλεκτρικὸ ἔργο, ἠλεκτρικὴ ἰσχύ. Φαινόμενα καὶ νόμος τοῦ JOULE. Πυκνότητα ρεύματος, βραχυκύκλωμα, ἀσφάλειες, εἶδη ἀσφαλειῶν.

Νόμοι τοῦ KIRCHHOFF : Πρῶτος νόμος τοῦ KIRCHHOFF, διακλάδωση τῶν ρευμάτων, δεύτερος νόμος τοῦ KIRCHHOFF, σύνδεση πηγῶν ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, σὲ σειρά, παράλληλα καὶ σὲ μικτὴ διάταξη :

Παραδείγματα ἐφαρμογῆς νόμων τοῦ KIRCHHOFF.

Πηγὴς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας σὲ μικρὴ ἰσχύ, θερμοηλεκτρικὸ φαινόμενο, πιεζοηλεκτρικὸ φαινόμενο καὶ φωτοηλεκτρικὸ φαινόμενο.

Πηγὴς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας μεγάλης ἰσχύος, ξηρὰ ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα, συσσωρευτὲς μολύβδου καὶ σιδηρονικέλιου, χωρητικότητά τους, μονάδα χωρητικότητας, φόρτιση - ἐκφόρτιση συσσωρευτῶν, βλάβες, συντήρηση.

Μαγνητισμὸς, μόνιμοι μαγνήτες, μαγνητικὸ πεδίο, δυναμικὲς γραμμὲς, ἔνταση μαγνητικοῦ πεδίου, μαγνητικὴ ροή, μονάδες μετρήσεως ἐντάσεως καὶ ροῆς, μαγνήτιση, μαγνητικά, διαμαγνητικά καὶ παραμαγνητικά ὕλικά.

Μαγνητικὸ πεδίο ρευματοφόρου ἀγωγοῦ εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ, πηνίο, εἶδη πηνίων, μαγνητικὴ ροὴ μέσα σ' αὐτά. Ἀμπεροστρόφες, πηνία μὲ πυρήνα, ἠλεκτρομαγνήτες, ἐφαρμογές τους, ἠλεκτρονόμοι.

Μαγνητικὴ ἐπαγωγή, ἐπίδραση μαγνητικοῦ πεδίου στὰ ἐλεύθερα ἠλεκτρόνια ἀγωγοῦ πὺ κινεῖται μέσῃ σὲ μαγνητικὸ πεδίο. Νόμος LAPLACE, περιστροφή πλαισίου μέσα σὲ

μαγνητικό πεδίο, επαγωγή, νόμοι τῆς επαγωγῆς, Η.Ε.Δ. ἀπὸ επαγωγή, κανόνας τοῦ LENZ, δυναρρέματα FOU-CAULT αὐτεπαγωγή καὶ ἀποτελέσματά της.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

Οἱ κατωτέρω ἐργαστηριακὲς ἐφαρμογὲς καὶ ἀσκήσεις τοῦ μαθήματος παρεμβάλλονται ἀπὸ τὸν διδάσκοντα στὴ θεωρητικὴ διδασκαλία.

Ἐξάρμωση καὶ ἐπανάρμωση πριζῶν, φῖς, διακοπτῶν καὶ ἀσφαλειῶν καὶ συγκόλληση καλωδίων.

Ἐπίδειξη πηγῶν ἐνέργειας (ξηρῶν στοιχείων, συσσωρευτῶν, γεννητριῶν, μέτρηση τῆς πυκνότητος τοῦ ἠλεκτρολύτη).

Μέτρηση τάσεως πηγῆς μὲ βολτόμετρο.

Ἐπίδειξη ἀντιστάσεων σύρματος καὶ ἄνθρακα, ποτενσιόμετρων καὶ ρεοστατῶν. Μέτρηση ἀντιστάσεων μὲ Ὠμόμετρο.

Συγκρότηση κυκλώματος, ποὺ περιλαμβάνει πηγή καὶ καταναλωτὴ, μέτρηση τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος μὲ Ἀμπερόμετρο.

Ἐπίδειξη ἠλεκτρομαγνητῶν διαφόρων τύπων (ἠλεκτρικῶν κουδουνιῶν, αὐτομάτων διακοπτῶν μεγίστου, ἠλεκτρονόμων, πόλων γεννητριῶν - κινητῆρων).

Πειραματικὴ ἀπόδειξη τῆς Η.Ε.Δ. ἀπὸ επαγωγή σὲ πλαίσιο, ποὺ στρέφεται μέσα σὲ μαγνητικὸ πεδίο.

Θεωρία :

Παραγωγή ἐναλλασσόμενου ρεύματος. Τὸ ἐναλλασσόμενο ρεῦμα σὰν ἡμιτονικὸ μέγεθος.

Ἐναλλαγή, κύκλος, περίοδος, συχνότητα, φάση ἐναλλασσόμενου ρεύματος, στιγμιαία, μέγιστη καὶ ἐνεργὸς τιμὴ του.

Χωρητικότητα, μονάδες μετρήσεώς της, πυκνωτής, εἶδη πυκνωτῶν.

Κυκλώματα ἐναλλασσόμενου ρεύματος : Ὠμικτῆς ἀντιστάσεως, αὐτεπαγωγῆς, χωρητικότητας, ἀντιστάσεως αὐτεπαγωγῆς καὶ χωρητικότητας σὲ σειρά καὶ παράλληλα, σύνθετη ἀντίσταση, συντονισμὸς σὲ κυκλώματα σὲ σειρά καὶ παράλληλα, ἀποτελέσματα συντονισμοῦ.

Γεννήτριες συνεχοῦς ρεύματος, εἶδη γεννητριῶν, ρύθμιση τῆς τάσεως γεννήτριας.

Κινητῆρες συνεχοῦς ρεύματος, εἶδη κινητῆρων, ρύθμιση τῶν στροφῶν τους.

Γεννήτριες ἐναλλασσόμενου ρεύματος, μονοφασικῆς, διφασικῆς καὶ τριφασικῆς γεννήτριες, ρύθμιση τῆς τάσεώς τους.

Μετασχηματιστὲς στρεφόμενοι καὶ στατικοί, αὐτομετασχηματιστῆς, στατικοὶ μετασχηματιστῆς μὲ TRANSISTORS.

Ὀργανὰ μετρήσεως, Βολτόμετρα, Ἀμπερόμετρα, Ὠμόμετρα, Πολύμετρα.

Ἡλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις πλοίων, γεννήτριες, πίνακες παραλληλισμοῦ γεννητριῶν καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας (γενικά), αὐτόματοι διακόπτες, ἀσφαλειοκιβώτια.

Θερμικὴ ἐκπομπὴ ἠλεκτρονίων. Δίοδη ἠλεκτρονικὴ λυχνία, ἀνόρθωση ἐναλλασσόμενου ρεύματος.

Τρίοδη ἠλεκτρονικὴ λυχνία, ἐνίσχυση, λυχνίες μὲ πολλὰ ἠλεκτρόδια, σωλήνας τοῦ BROWN.

Ἡμιαγωγοί, ἐπαφὴ P.N., δίοδοι μὲ ἡμιαγωγούς, ἀνόρθωση TRANSISTORS, ἐνίσχυση μὲ TRANSISTORS.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

Ἐπίδειξη γεννητριῶν καὶ κινητῆρων συνεχοῦς καὶ ἐναλλασσόμενου ρεύματος, μετασχηματιστῶν καὶ στρεπτῶν μετασχηματιστῶν.

Πειραματικὴ ἀπόδειξη τῆς επαγωγικῆς ἀντιστάσεως σὲ κύκλωμα ἐναλλασσόμενου ρεύματος μὲ πηνίον.

Ἐπίδειξη πυκνωτῶν διαφόρων τύπων, πειραματικὴ ἀπόδειξη τῆς χωρητικῆς ἀντιστάσεως σὲ κύκλωμα ἐναλλασσόμενου ρεύματος μὲ πυκνωτὴ.

Πειραματικὴ ἀπόδειξη τῆς σύνθετης ἀντιστάσεως σὲ κύκλωμα L,C,R, σὲ σειρά καὶ παράλληλα, στὸ συντονισμὸ καὶ ἐκτὸς συντονισμοῦ, ὑπερτάσεως καὶ ὑπερεντάσεως στὸ συντονισμὸ.

Συγκρότηση κυκλώματος ἀνορθώσεως, μὲ δίοδους λυχνίες καὶ κρυσταλλοδίοδους, ἐπίδειξη τῆς ἀνορθώσεως μὲ παλμογράφο.

Ἐπίδειξη ἠλεκτρονικῶν λυχνιῶν διαφόρων τύπων, ἐκμάθηση τοῦ κώδικα βάσεώς τους.

Ἐπίδειξη κρυσταλλοδίοδων καὶ TRANSISTORS διαφόρων τύπων, σύγκρισή τους μὲ τῆς ἠλεκτρονικῆς λυχνίας.

ΤΑΞΗ Γ'.

Γυροπυξίδες-Αὐτόματα Πηδάλια - Δρομόμετρα -

Ἡχοβολιστικὲς Συσκευές-Ραδιοτηλέφωνο.

Γυροπυξίδες :

Γενικά, ἀρχὲς λειτουργίας. Κατασκευὴ γυροσκοπίου, ἐλεύθερο γυροσκοπίο καὶ ιδιότητές του.

Συμπεριφορὰ ἐλεύθερου γυροσκοπίου στὰ διάφορα πλάτη τῆς γῆς, συμπεράσματα.

Ἀναζήτησις καὶ σταθεροποίηση τοῦ ἄξονα περιστροφῆς τοῦ γυροσκοπίου στὸν ἀληθῆ Βορρᾶ, κατὰ τὴ μέθοδο SPERRY καὶ ANSCHUTZ.

Σφάλματα γυροπυξίδων : πλάτους ἢ ἀποσβέσεως, πλάτους ταχύτητας καὶ πορείας, βαλλιστικῆς ἐκτροπῆς, διατοιχισμῶν, διπλῆς ἐξαρτήσεως, μόνιμα καὶ σταθερὰ σφάλματα, ἀντιστάθμιση τῶν σφαλμάτων. Γυροπυξίδα SPERRY M/K XIV.

Κύριες μονάδες, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀποτελεῖται ἡ ἐγκατάστασή της :

Κύρια πυξίδα. Εὐαίσθητο στοιχεῖο, στοιχεῖο ἐλέγχου, στοιχεῖο παρακολουθήσεως, στοιχεῖο ἀράχνης, θήκη τῆς πυξίδας.

Συνοπτικὴ περιγραφή καὶ λειτουργία τοῦ συστήματος παρακολουθήσεως καὶ μεταδόσεως.

Κινητῆρας - γεννήτρια, Σταθεροποιητῆς τάσεως. Κιβώτια ἐλέγχου, ἐνίσχυτοῦ παρακολουθήσεως, ἐπαναληπτῶν. Ἐπαναληπτές, μονάδα σήματος κινδύνου.

Ἐκκίνηση - κράτηση τῆς πυξίδας, ρύθμιση τῶν διορθωτῶν, εὐθυγράμμιση ἐπαναληπτῶν, ὄροι κανονικῆς λειτουργίας.

Μέθοδοι ταχείας χρησιμοποίησεως τῆς πυξίδας.

Συντήρηση τῆς πυξίδας (ἐβδομαδιαία, μηνιαία καὶ τριμηνιαία).

Γυροπυξίδα ANSCHUTZ STANDARD IV.

Κύριες μονάδες ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀποτελεῖται ἡ ἐγκατάστασή της.

Κύρια πυξίδα : Εὐαίσθητο στοιχεῖο, στοιχεῖο παρακολουθήσεως, δοχεῖο τοῦ μίγματος, κάλυμμα τοῦ δοχείου τοῦ μίγματος, θήκη τῆς πυξίδας.

Συνοπτικὴ περιγραφή καὶ λειτουργία τῶν συστημάτων : παρακολουθήσεως, μεταβιβάσεως καὶ ἐλέγχου τῆς θερμοκρασίας τοῦ μίγματος.

Κινητῆρας - γεννήτρια, κιβώτια, ἀσφαλοδιακοπτῶν καὶ ἐπαναληπτῶν, ἐπαναληπτές.

Ἐκκίνηση - κράτηση τῆς πυξίδας, ὄροι κανονικῆς λειτουργίας, σφάλματα καὶ ἀντιστάθμισή τους.

Συντήρηση τῆς πυξίδας, ἐντοπισμὸς καὶ ἀποκατάσταση συνήθων βλαβῶν.

Σημειωτῆς πορείας, συνοπτικὴ περιγραφή καὶ λειτουργία του, συντήρηση, ἀντικατάσταση τοῦ χάρτου τοῦ σημειωτῆ.

Γενικά περὶ γυροπυξίδων BROWN, PLATH καὶ SPERRY M/K XX. Ἐκκίνηση - κράτηση, ὄροι κανονικῆς λειτουργίας, ἀντιστάθμιση σφαλμάτων.

Αὐτόματα Πηδάλια :

Συνοπτικὴ περιγραφή ἐγκαταστάσεως πηδαλίου πλοίου. Ἐλεγχος στροφῆς πηδαλίου πλοίου μὲ ἠλεκτρικὸ τρόπο.

Λειτουργία πηδαλίου χειροκίνητα καὶ αὐτόματα. Σύγχρονη μετάδοση στροφῆς πηδαλίου στὴ μονάδα ἐλέγχου γεφύρας.

Ρυθμιστὲς καταστάσεως θάλασσας, γωνίας πηδαλίου καὶ βοηθητικῆς γωνίας, βαλβίδα παρακάμψεως (BY PASS

VALVE). Διακόπτες όριων γωνίας πηδαλίου.

Αυτόματα πηδάλια SPERRY, ANSCHUTZ, BROWN και DECCA - ARKAS.

Συνοπτική περιγραφή τους, εκκίνηση - κράτηση, έλεγχος κανονικής λειτουργίας.

Λειτουργία αυτόμάτων πηδαλίων με μαγνητική πυξίδα (γενικά).

Δρομόμετρα :

Γενικά για τὰ δρομόμετρα.

Δρομόμετρο τύπου CHERNIKEEFF.

Άρχη λειτουργίας, μέτρηση απόστασεως και ταχύτητας.

Συνοπτική περιγραφή των μονάδων : Υποβρύχιος μηχανισμός, ένδεικτης απόστασεως, ένδεικτης ταχύτητας, κιβώτιο διακλαδώσεως, ηλεκτρονόμος RADAR.

Υπολογισμός της ταχύτητας με την ανάλαμπουσα λυχνία. Σφάλμα δρομομέτρου, έξουδετέρωσή του με τὸ μηχανισμό ρυθμίσεως (CALIBRATING DEVICE).

Δρομόμετρο τύπου SAL.

Άρχη λειτουργίας. Στατική και δυναμική πίεση. Νόμος τοῦ BERNOULI και σωλήνας τοῦ PITOT.

Συνοπτική περιγραφή των μονάδων της εγκαταστάσεώς του Τροφοδοτήσεως, υποβρύχιου μηχανισμού κυρίας συσκευής, ένδεικτου ταχύτητας και απόστασεως.

Σφάλματα δρομομέτρου, διόρθωσή τους με τὰ διαγράμματα τοῦ κατασκευαστοῦ και τούς μηχανικούς αντίσταθμιστές Α, Β και C. Προετοιμασία εκκινήσεως, εκκίνηση - κράτηση.

Ήχοβολιστικές Συσκευές :

Άρχη λειτουργίας ήχοβολιστικῶν συσκευῶν. Δημιουργία υπερήχων. Πιεζοηλεκτρικὸ φαινόμενο και φαινόμενο μαγνητοδιαστολής.

Ταλαντωτές εκπομπής και λήψεως υπερήχων.

Πομπὸι και δέκτες, ένδεικτες και καταγραφεῖς βάρους.

Εγκατάσταση των μονάδων της συσκευής στο πλοῖο.

Εἶδη ψευδοηχῶν, επίδραση των προνευτασμών και των διατοιχισμών τοῦ πλοῖου στις ένδειξεις, σφάλματα.

Χρησιμοποίηση των ένδειξεων στην ναυσιπλοῖα και στην ἀλιεία.

Ραδιοηλέφωνο :

Πομπός, ἐπιλογή συχνότητων με κρύσταλλα, μεταφορὰ ραδιοηλεφωνικοῦ μηνύματος.

Μικρόφωνο. Τύποι εκπομπῶν Α1, Α2 και Α3.

Δέκτης : Ἐπιλογή συχνότητας λήψεως. Παραγωγή και ἐνίσχυση ἐνδιάμεσης συχνότητας. Παραγωγή και ἐνίσχυση ἀκουστικῆς συχνότητας, μεγάφωνο.

Χειρισμοί : Διαδικασία εκπομπής και λήψεως. Αυτόματη εκπομπή σήματος κινδύνου. Περιοχές συχνότητων ραδιοηλεφωνίας.

Ραντάρ, Ραδιογωνιόμετρο, LORAN - DECCA

Ραντάρ :

Άρχη λειτουργίας τοῦ RADAR, συσχέτιση της λειτουργίας με την συγγενή λειτουργία τοῦ βυθομέτρου.

Παραγωγή ηλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων. Χαρακτηριστικά και ιδιότητες ηλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων (ἐναλλαγή, κύκλος, συχνότητα, φάση, μήκος κύματος, ἀνάκλαση, διάθλαση, ἐκτροπή, ἀπορρόφηση, διασπορά, ἤχῳ).

Όριζοντας RADAR. Ἐύρεση της απόστασεως ἐντοπισμοῦ στόχου, σὲ συνάρτηση τοῦ ὕψους κεραίας και στόχου.

Συνοπτική περιγραφή και λειτουργία καθοδικῆς λυχνίας.

Βάση χρόνου, ἐμφάνιση των στόχων στην ὀθόνη. Περιστροφή της βάσεως χρόνου, ἐμφάνιση των στόχων στη σωστή ἀπόσταση και διόπτευση.

Συνοπτική λειτουργία συσκευής RADAR: (ἐκπομπή παλμοῦ - ἐπιστροφή ἤχοῦς - λήψη - ἐμφάνιση στόχου).

Βασικὸ διάγραμμα λειτουργίας RADAR: (ἀναλύεται ὁ σκοπὸς κάθε κυκλώματος, ἡ σειρά λειτουργίας του και ἡ ἀμοιβαία ἐξάρτηση των κυκλωμάτων).

Εκκίνηση - κράτηση συσκευῆς RADAR : Κομβία ἐλέγχου (ἀναφέρεται τὸ κύκλωμα στοῦ ὁποῖο ἐπίδρα κάθε κομβία, ἡ χρησιμότητά του, ἡ σειρά και ὁ τρόπος ρυθμίσεώς του για τὴν καλύτερη ἐμφάνιση των στόχων).

Οἱ σπουδαστές χειρίζονται κάθε κομβία για νὰ ἀντιλαμβάνονται τὴν ἐπίδρασή του στην εἰκόνα RADAR.

Μορφή ἀκτινοβολουμένης δέσμης : Διάρκεια ἐκπομπῆς - μήκος παλμοῦ. Ὅριζόντιο και κατακόρυφο εὔρος δέσμης.

Ίκανότητα διακρίσεως των στόχων κατ' ἀπόσταση και διόπτευση, παραμόρφωση της εἰκόνας.

Εγκατάσταση RADAR.

Εγκατάσταση των μονάδων της συσκευῆς RADAR, τομείς σκιάς, ὄργανα ἐλέγχου καλῆς λειτουργίας.

Αναγνώριση ἤχῶν : Ὁμοιότητα στόχου - ἤχοῦς - ἀνακλαστικές ἀρετὲς στόχου (γενικά). Ἐμφάνιση ἤχῶν συγκεκριμένων στόχων ναυτιλιακοῦ ἐνδιαφέροντος (πλοίων, σημαντήρων, ἀκτῶν και καταφανῶν σημείων). Ἀνακλαστήρες RADAR. Γενικά περὶ RAMARK και RACON.

Ανεπιθύμητες ἤχοι και ἐπιδράσεις - ψευδοηχοί - παρεμβολές.

Θαλάσιες ἐπιστροφές, ἐπιστροφή βροχῆς. Ἦχοι ἐπομένης διαδρομῆς, πολλαπλὲς ἤχοι, ἔμμεσες ἤχοι και ἀπὸ πλευρικοῦς λοβούς.

Ναυτιλιακὲς ἐφαρμογές στην ἀκτοπλοῖα : Προσγιάλωση, ἀκτοπλοῖα - παράπλους ἀκτῆς - πλοήγηση. Παρουσίαση της εἰκόνας με τὴν πλῶρη ἄνω και τὸν Βορρᾶ ἄνω. Ἀξιμουθιακὴ στερέωση της εἰκόνας RADAR. Ἐνδείκτης ἀληθοῦς κινήσεως, λειτουργία του (συνοπτικά) κομβία ένδεικτου.

Αποφυγὴ συγκρούσεως : Τὸ RADAR ὡς βοήθημα ἀποφυγῆς συγκρούσεως. Στοιχεῖα στόχων ἀπὸ τὸ RADAR, πληροφορίες RADAR, χειρισμοί πρὶν ἀκουσθεῖ τὸ σῆμα ὀμιχλῆς.

Ανεπάρκεια των πληροφοριῶν RADAR, ἐξακριβωση θέσεως.

Υποτύπωση : Μέθοδοι ὑποτυπώσεως Ἀληθῆς ὑποτύπωση, γενικὲς παρατηρήσεις στην ἀληθῆ ὑποτύπωση.

Κίνηση των στόχων στὸν ένδεικτη ἀληθοῦς κινήσεως

Σχετικὴ ὑποτύπωση, φύλλα ὑποτυπώσεως, τρίγωνο ταχυτήτων, στοιχεῖα ἀπὸ τὴν ὑποτύπωση.

Ἀλλαγὴ πορείας, ἀλλαγὴ ταχύτητας, ἀλλαγὴ πορείας και ταχύτητας.

Ἀνακλαστικὸς ὑποτυπωτής. Αυτόματα συστήματα ὑποτυπώσεως (γενικά).

Ραδιογωνιόμετρο :

Γενικά για τὴν συσκευὴ Ρ/Γ Κεραία Ρ/Γ, διαγράμματα ἐκπομπῆς και λήψεως κεραίας Ρ/Γ, ἄρση της ἀμφιβολίας 180°. Κεραῖες σταθερῶν πλαισίων. Δέκτης Ρ/Γ, λήψη ραδιοδιοπτέυσεως.

Σφάλματα Ρ/Γ, ἐξουδετέρωσή τους, ρύθμιση Ρ/Γ, σφάλματα πολώσεως και παρακτίου διαθλάσεως.

Χάραξη ραδιοδιοπτέυσεως. Ἀληθῆς και μερκατορικὴ διόπτευση, διόρθωση για τὴ γωνία συννεύσεως.

Περὶ ραδιοφάρων :

Ἐύρεση των στοιχείων ραδιοφάρου ἀπὸ τὴν ἐκδοση LIST OF RADIO SIGNALS VOLUME II.

Σειρὰ διαδοχῆς εκπομπῆς ραδιοφάρων.

Παράκτιοι ραδιογωνιομετρικοὶ σταθμοί, διαδικασία συνεννοήσεως και λήψεως ραδιοδιοπτέυσεως σύμφωνα με τὸν διεθνή Κανονισμό ραδιοεπικοινωνιῶν.

Loran :

Ἐπερβολή, δίκτυο ὁμοεστῶν ὑπερβολῶν. Ἐκπομπὴ σταθμῶν, καθυστερήσεις στην ἐκπομπὴ τοῦ δευτερεύοντα σταθμοῦ, δίκτυο γραμμῶν θέσεως.

Διάκριση τῶν παλμῶν ἀπὸ τὸν πρωτεύοντα καὶ τὸν δευτερεύοντα σταθμὸν.

Δέκτης- ἐνδείκτης LORAN Μέτρηση τῆς διαφορᾶς χρόνου.

Σύμβολα ζεύγους σταθμῶν LORAN ἐπιλογή καὶ λήψη τοῦ ἐπιθυμητοῦ ζεύγους.

Κύματα ἐδάφους καὶ χώρου, διόρθωση κυμάτων χώρου.

Χάρτες LORAN, χάραξη γραμμῶν θέσεως.

Πίνακες LORAN, εὑρεση γραμμῆς θέσεως μετὰ τοὺς πίνακες, παραδείγματα.

Πλοῦς ἐπάνω πρὸς γραμμὴ θέσεως LORAN, πὺ δ' ἐέρχεται ἀπὸ τὸ στίγμα ἀφίξεως.

Decca :

Βασικὴ ἀρχὴ λειτουργίας τοῦ συστήματος. Ἄλυτος πηχμῶν DECCA. Συχνότητες ἐκπομπῆς πηχμῶν ἀλύτου. Συχνότητες συγκρίσεως. Μονάδες τῆς συσκευῆς τοῦ δέκτου DECCA.

Ντεκόμετρα, κομβία ἐλέγχου- χειρισμὸς καθ' ἑνός.

Χάρτες DECCA, γραμμὲς θέσεως τους. Ἀναγνώρισις διαύλου, μετρητὴς ἀναγνώρισεως διαύλου, πιθανὰ σφάλματα.

Χάραξη γραμμῆς θέσεως- ναυτιλιακὲς ἐφαρμογές. Γενικὰ περὶ πορείογράφου DECCA.

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Συννεόηση

Διδάσκεται στὶς τάξεις : Α' καὶ Β'

ΤΑΞΗ Α'

Σήματα Μὸρς (1½ ὥρα τὴν ἐβδομάδα)

Πρακτικὴ ἐξάσκηση στὴ λήψη καὶ ἐκπομπὴ σημάτων ΜΟΡΣ μὲ ἀναλαμπές. Ἑλληνικὸ καὶ Ἀγγλικὸ ἀλφάβητο.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΗΜΑΤΩΝ

Γενικὰ γιὰ τὸν Διεθνή Κώδικα Σημάτων.

Σκοπὸς τοῦ Δ.Κ.Σ. Γενικὲς ἐπεξηγήσεις καὶ παρατηρήσεις.

Ἐγχρωμα σημεῖα τοῦ Δ.Κ.Σ. Ἀριθμητικοὶ ἐπισείοντες. Σημαῖες Κρατῶν (σημαῖες τῶν σπουδαιότερων ναυτικῶν Κρατῶν).

Ἀποστολέας- παραλήπτης. Διεθνή διακριτικὰ σήματα. Ἀναγνώριση πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν ἀπὸ τὰ Δ. Δ. Σήματα.

Πῶς σημαίνονται οἱ ἀριθμοί, οἱ διοπτύσεις, οἱ πορεῖες, οἱ ἡμερομηνίες, τὸ γεωγραφικὸ πλάτος, γεωγραφικὸ μῆκος, οἱ ἀποστάσεις, ἡ ταχύτητα, ὁ χρόνος καὶ ἡ ὥρα προελεύσεως.

Σύνταξη σήματος σύμφωνα μετὰ τὸ Δ.Κ.Σ., σήμα αἰτήσεως ἰατρικῆς βοήθειας.

Πῶς τελειώνει ἕνα σήμα. Ἐνέργειες πρὸς περίπτωσιν μὴ κατανοήσεως τῶν σημάτων. Χρῆσις τῶν ἐπαναληπτικῶν, πῶς ἐνεργεῖται ὁ συλλαβισμὸς (σήμανση λέξεων γράμμα πρὸς γράμμα).

Κλήσις- Πιστοποίηση ταυτότητας- Κείμενο- Τέλος σήματος (AR) - Γενικὴ κλήσις (AA AA AA) - Ἀπάντησις πρὸς κλήσις (TTT) - Βεβαίωσις λήψεως (T) - Διαγραφὴ (EEE) - Ἐπανάληψις (RPT) - Γνωστοποίηση ὀρθῆς ἐπαναλήψεως- Πέρασ μεταβιβάσεως (AR) - Διεθνὲς Διακριτικὸν Σήμα Σταθμοῦ (CS) - Σήμα ἀναμονῆς (AS) - Κατάφασις (C) κλπ.

Ραδιοτηλεφωνία :

Κατηγορίαι πλοίων πού πρέπει νὰ ἔχουν ραδιοτηλεγραφικὴ καὶ ραδιοτηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις. Γενικὰ γιὰ πομπούς - δέκτας AUTO ALARM, A.K.D. κλπ. Πηγὴ

ἐνεργείας - συσσωρευτὲς - συνδεσμολογία τους κατὰ τὶς ἀπαιτήσεις SOLAS καὶ γενικὰ διὰ τὰ μέσα πού πρέπει νὰ ὑπάρχουν στὸ πλοῖο. Γενικὰ καθήκοντα Ραδιοτηλεγραφικοῦ-Ραδιοτηλεφωνικοῦ. Ὁρεσ ἐργασίας. Συχνότητα ἀκρόασεως. Ἀπόρρητο τῶν Τηλεπικοινωνιῶν. Ἐξουσία πλοίαρχου. Ἀδεία ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας Σταθμοῦ Α/Τ καὶ Ρ/Τ. Ραδιοτηλεγραφικὸ καὶ Ραδιοτηλεφωνικὸ πιστοποιητικὸ Ἀσφαλείας. Ἡμερολόγιον Ραδιοτηλεγραφίας-Ραδιοτηλεφωνίας- Τήρησή τους. Ἐπιθεώρησις Ραδιοτηλεφωνικῶν καὶ Ραδιοτηλεγραφικῶν Σταθμῶν. Χρόνος ἐπιθεωρήσεως - Διαδικασίαις - Ἐκθεσις ἐπιθεωρήσεως- Ἀπαγόρευσις.

Ἀκρόασις στὴ συχνότητα 2182 KHZ, χρησιμοποίησις ἄλλων συχνοτήτων.

ΤΑΞΗ Β'

Σήματα Μὸρς.

Πρακτικὴ ἐξάσκηση στὴ λήψη καὶ ἐκπομπὴ σημάτων Μὸρς, μετὰ ἀναλαμπές. Ἑλληνικὸ καὶ Ἀγγλικὸ κείμενο μετὰ ταχύτητα τουλάχιστον 30 γράμματα τὸ λεπτὸν.

Ραδιοτηλεφωνία :

Σήμα κινδύνου στὴ Ραδιοτηλεφωνία (ὕποχρεώσεις πλοίαρχου σχετικὲς μετὰ τὸ σήμα κινδύνου). Ὑποχρεωτικὴ διαδικασία. Συχνότητα πού πρέπει νὰ χρησιμοποιεῖται. Προειδοποιητικὸν σήμα ἀνάγκης (ALARM SIGNAL). Σήμα κινδύνου. Κλήσις κινδύνου. Παράδειγμα ἐξαιώσεως λήψεως κινδύνου (στὴν Ἑλληνικὴ). Παράδειγμα ἐξαιώσεως λήψεως κινδύνου (στὴν Ἀγγλικὴ). Ἐλεγχὸς ἀνταποκρίσεως κινδύνου. Ἐπιβλήσις σιωπῆς. Ἀναμεταβίβασις σήματος κινδύνου (στὴν Ἑλληνικὴ καὶ Ἀγγλικὴ). Τέλος ἀνταποκρίσεως κινδύνου—Παραδείγματα τέλους σήματος κινδύνου).

Σήμα ἐπιέγοντος στὴ Ραδιοτηλεφωνία. Παραδείγματα. Σήμα Ἀσφαλείας στὴ Ραδιοτηλεφωνία. Παράδειγμα «σήματος ἀσφαλείας».

Φωνητικὰ Ἀλφάβητα.

α) Διεθνὲς Φωνητικὸ Ἀλφάβητο.

β) Μεταβίβασις ἀριθμῶν.

Ραδιοτηλεφωνικὴ ἀνταπόκρισις.

Πρακτικαὶ ἐφαρμογαὶ κλήσεως καὶ ἀπαντήσεως, ὡς καὶ χρησιμοποίησις τῶν φωνητικῶν ἀλφάβητων. Κανόνες χρήσεως μικροφώνου, Ραδιοτηλέφωνα V. H. F.

Σύστημα AMVER (Σύνταξις σχετικῶν σημάτων).

Σήματα κινδύνου (SOS) ἐπιέγοντος καὶ Ἀσφαλείας (TTT) στὴ Ραδιοτηλεγραφία.

Φορητὴ ἐπιλέμβιος συσκευὴ (Πλήρης περιγραφὴ καὶ λειτουργία. Τρόπος χρησιμοποίησεώς της, πρακτικὲς ἐφαρμογές).

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Μετεωρολογία

Διδάσκεται στὶς Τάξεις : Β' καὶ Γ'

ΤΑΞΗ Β'

Εἰσαγωγὴ. Κατακόρυφη δομὴ τῆς ἀτμόσφαιρας. Χαρακτηριστικὰ τῶν στρωμάτων τῆς ἀτμόσφαιρας. Ὀπτικὰ, ἀκουστικὰ καὶ ἠλεκτρικὰ φαινόμενα τῆς ἀτμόσφαιρας. Ἀτμόσφαιρα καὶ θάλασσα.

Γενικὰ γιὰ τὴν ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις. Μεταβολὲς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως καὶ σημασίαις τους. Ἴσοβαρεῖς καὶ Ἰσαλοβαρεῖς γραμμῆς. Βαρομετρικὲς μονάδες. Βαροβαθμίδα. Δύναμις ἐξορθομίδας.

Γενικὰ γιὰ τὴ θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρα. Τρόπος μεταδόσεως τῆς θερμότητος. Ἡ θερμοκρασία τῆς ἀτμόσφαιρας. Ἰδανικὲς θερμοκρασιακὲς ἢ κλιματικὲς ζώνες τῆς Γῆς. Ἐπίρρησις τῆς τοπικῆς θερμάνσεως.

Ίσοθερμες γραμμές. Ίσορροπία τῆς ἀτμόσφαιρας ἢ συνθῆκες εὐστάθειας καὶ ἀστάθειας τῆς. Τύποι συνθηκῶν εὐστάθειας.

Ύγρασία ἀτμόσφαιρας, γενικά. Σχετική ὑγρασία, σημεῖο δρόσου καὶ σημεῖο παγετοῦ.

Ἄνεμος καὶ κύματα. Γενική κυκλοφορία ἀτμόσφαιρας. Αἷτια ἀνέμου. Στοιχεῖα ἀνέμου καὶ χαρακτήρας του. Ἐπηρεασμὸς τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου ἀπὸ τὴν περιστροφή τῆς Γῆς. Νόμος Μπαϊ-Μπαλλῶ.

Στροφή καὶ ἀντιστροφή τοῦ ἀνέμου. Πίεση ποῦ ἐξασκεῖ ὁ ἄνεμος.

Θυελλώδεις καὶ καιλαπώδεις ἄνεμοι. Ὁ ἄνεμος ὡς αἰτία τῶν κυμάτων.

Κατάσταση θάλασσας καὶ ἀποθαλασσίας. Γενική περιγραφή τῶν ἀνέμων καὶ τοῦ καιροῦ στοὺς Ὠκεανούς.

Ὀμίχλη καὶ ὄρατότητα, γενικά, ὄρισμοί. Τύποι Ὀμίχλης.

Περιοχὲς μεγαλύτερης συχνότητος Ὀμίχλῶν. Ναυσιπλοῖα σὲ περιοχὲς Ὀμίχλης.

Νέφη καὶ ὑετὸς, γενικά. Κατηγορίες καὶ τύποι νεφῶν. Ἡμερήσια μεταβολὴ τῶν νεφῶν.

Ἡ πρακτικὴ σημασία τῶν νεφῶν γιὰ τὸν καιρὸ (πρόγνωση) καὶ τὸ κλίμα. Ὑετὸς ἀπὸ τὰ νέφη. Πάγος στὸ κατὰστρωμα. Μέτρηση τοῦ ὑετοῦ. Βροχόμετρα. Τεχνητὴ βροχή. Καταιγίδες.

ΤΑΞΗ Γ'

Ἡ παρατήρηση τῶν μετεωρολογικῶν στοιχείων καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πλοίου σὰν παρατηρητὲς, ἢ σημασία τῆς συμβολῆς τους στὴ Διεθνή Μετεωρολογία.

Μέτρηση τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως, ὑδραργυρικὸ βαρόμετρο, ὁ κανὼνας GOLD, συντήρηση τοῦ κανὼνα GOLD. Ἐγκατάσταση, μεταχείριση καὶ συντήρηση βαρόμετρου, ἔλεγχος βαρόμετρου. Μεταλλικὸ ἢ ἀνηροειδὲς βαρόμετρο. Βαρογράφος. Παράδειγμα ἀναγωγῆς βαρομετρικῆς ἐνδείξεως.

Μέτρηση θερμοκρασίας καὶ ὑγρασίας τοῦ ἀέρα, τὰ ὄργανα ποῦ χρησιμοποιοῦνται γι' αὐτὲς τὶς μετρήσεις. Ἐγκατάσταση θερμομέτρων, μετεωρολογικὸς κλωβός. Ἐκτέλεση θερμομετρικῶν καὶ ὑδρομετρικῶν παρατηρήσεων. Ἀκροβάθμια θερμομέτρα. Μέτρηση τῆς θερμοκρασίας, ἀλμυρότητας καὶ πυκνότητος τῆς θάλασσας.

Ἐκτίμηση τῶν στοιχείων ἀνέμου καὶ τῶν κυμάτων, γενικά, ἀνεμόμετρα, ἀνεμογράφοι. Ἐκτίμηση τῆς ἐντάσεως καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου («ἐξ ὕψους»). Ἐκτίμηση τῶν στοιχείων τοῦ ἀνέμου κατὰ τὴν νύκτα. Ἀληθὲς καὶ φαινόμενος ἄνεμος. Κλίμακες καταστάσεως, ἀνέμου, θάλασσας καὶ ἀποθαλασσίας (κλίμακα Μπωφὸρ DOUGLAS). Στοιχεῖα τῶν κυμάτων. Σχέση στοιχείων ἀνέμου μετὰ τὴν ἐνταση τοῦ ἀνέμου, τὸν χρόνον πνοῆς του καὶ τὴν ἀπόσταση ἀναπτύξεώς τους. Συμβολὲς κυμάτων. Διάφορα εἶδη τους. Ἐπίδραση τοῦ βυθοῦ.

Παρατήρηση τοῦ καιροῦ, τῆς Ὀμίχλης, τῆς ὄρατότητας καὶ τῶν νεφῶν.

Παρατήρηση μετεωρολογικῶν φαινομένων μετὰ τὸ RADAR.

Στοιχεῖα ἀπὸ τὴν ὠκεανογραφία.

Θαλάσσια ρεύματα, γενικά, ὄρισμοί. Κατηγορίες θαλάσσιων ρευμάτων, γενική κυκλοφορία ρευμάτων ἐπιφανείας. Ἐπῆρεια περιστροφῆς τῆς Γῆς στὰ ρεύματα. Ρεύματα ἐκθμίδας ἢ διαφορᾶς τάθμης. Ἐπῆρεια τῶν ἀνέμων στὰ παράκτια νερά. Μεταβολὲς τῆς διευθύνσεως τῶν θαλάσσιων ρευμάτων. Ψυχρὰ καὶ θερμὰ θαλάσσια ρεύματα. Τὰ θαλάσσια ρεύματα στοὺς Ὠκεανούς καὶ στὴ Μεσόγειο. Περιγραφή τῶν τερσάρων κυριωτέρων θαλάσσιων ρευμάτων: Κόλπου, Λαμπραντόρ, Ὅγια Σίβο, Κοῦρο Σίβο.

Ἡ ἐπῆρεια τῶν θαλάσσιων ρευμάτων στὸν καιρὸ καὶ στὸ κλίμα.

Παρατηρήσεις θαλάσσιων ρευμάτων ἐπιφανείας. Χρῆση τῶν πληροφοριῶν γιὰ τὰ θαλάσσια ρεύματα. Χάρτες θαλάσσιων ρευμάτων, ἄτλαντες παλλιροϊκῶν ρευμάτων.

Πάγοι καὶ παγόβουνα, γενικά, ὄρισμοί. Θαλάσσιοι πάγοι, ναυτιλία καὶ παγόβουνα. Διεθνὴς ταξινόμηση. Πρόελευση καὶ χαρακτηριστικὰ τῶν παγόβουνων. Προειδοποιητικὰ σημεῖα παγόβουνων καὶ πάγων, ἀνίχνευση μετὰ τὸ RADAR. Διεθνὴς περιπολία πάγων. Παρατήρηση, πρόγνωση πάγων. Ὅρια καὶ ἐποχὲς ἐμφανίσεως πάγων. Δυσμενεῖς καιρικὲς συνθῆκες στὴν ἀρκτική καὶ ἀνταρκτική.

Διαμόρφωση καὶ εἶδη ἀκτῶν καὶ βυθῶν. Σχετικὴ ὀνοματολογία.

Ἀτμοσφαιρικὲς διαταράξεις. Ἀέριες μάζες καὶ μέτωπα, γενικά. Κατηγορίες ἢ τύποι ἀερίων μαζῶν, καιρὸς ποῦ συνοδεύει τὶς ἀέριες μάζες. Μέτωπα. Τύποι μετώπων, παράστασή τους στὸν χάρτη, σημασία τους γιὰ τὸ ναυτιλλόμενο.

Ἰσοβαρικὰ συστήματα, γενικά. Κυκλώνας ἢ ὕφεση, μέτωπα τῆς ὕφεσεως, καιρὸς ποῦ συνοδεύει τὴν ὕφεση. Βάθυνση καὶ πλήρωση ὕφεσεως. Διαδοχὴ τοῦ καιροῦ ὕφεσεως, σχηματισμὸς δευτερευουσῶν ὕφεσεων, οἰκογένειες ὕφεσεων, ὕφεση νότιου ἡμισφαιρίου, ἀντικυκλώνας.

Μερικὰ δευτερεύοντα ἰσοβαρικὰ συστήματα. Μικροσκοπικοὶ κυκλώνες (σίφωνες, ἀνεμοστρόβιλοι).

Τροπικοὶ κυκλώνες, γενικά. Καιρὸς ποῦ συνοδεύει τοὺς τροπικοὺς κυκλώνες, περιοχὲς ποῦ ἐκδηλώνονται κυκλώνες, ἐποχὴ, συχνότητα. Δημιουργία καὶ ἐξέλιξη τροπικῶν κυκλώνων, ὁρολογία. Διάκριση τροπικῶν κυκλώνων ἀνάλογα μετὰ τὴν ἐξέλιξή τους. Προειδοποιητικὰ σημεῖα προσεγγίσεως τροπικοῦ κυκλώνα, διεθνεῖς ὑποχρεώσεις τῶν πλοίων σὲ περιοχὲς τροπικῶν κυκλώνων, πρακτικοὶ κανόνες ἀποφυγῆς τροπικοῦ κυκλώνα, χειρισμοὶ τοῦ πλοίου γιὰ ἀποφυγὴ του.

Πρόγνωση καιροῦ. Τὰ βοηθήματα τῆς προγνώσεως καὶ ἡ τεχνικὴ τῆς, γενικά. Μετεωρολογικὸς χάρτης, τεχνικὴ τῶν προγνώσεων. Μετεωρολογικὲς ἐκπομπές, ναυτικὰ μετεωρολογικὰ δελτία. Διεθνοὺς κώδικας ἀναλύσεως. Ἐκτέλεση τῆς προγνώσεως, τροποποίηση τοῦ καιροῦ κοντὰ στις ἀκτὲς, πρόγνωση στὰ τροπικὰ πλάτη, δελτία ἔκτακτης κακοκαιρίας ἢ σήματα θύελλας.

Βαθμὸς Ἐκπαίδευσσεως: Μέση

Εἰδικότητα: Πλοίαρχοι

Μάθημα: Ναυτικὴ Τέχνη

Διδάσκεται στὶς Τάξεις: Α, Β, Γ

ΤΑΞΗ Α'

Γενικὴ περιγραφή φορτηγοῦ πλοίου καὶ δεξαμενόπλοιου μετὰ χρῆση ὁμοιωμάτων σὲ τομὴ καὶ ἐπίδειξη σχεδίων, κυρίως προοπτικῶν. Δὲν θὰ ἀναφέρονται κατασκευαστικὲς λεπτομέρειες οἱ ὁποῖες περιλαμβάνονται στὴ Ναυπηγία ἀλλὰ θὰ ἐπιδιώκεται ἡ δημιουργία μιᾶς γενικῆς ἐποπτικῆς εἰκόνας τοῦ πλοίου ποῦ θὰ ἐνισχύεται ἀπαραίτητα μετὰ ἐπισκέψεις σὲ πλοῖα διαφόρων τύπων.

Σχοινιά κάθε εἶδους (ἀνάλογα μετὰ τὸ μέγεθός τους καὶ τὸ ὕλικό κατασκευῆς τους), ἰδιότητες τοῦ κάθε εἶδους, ποῦ χρησιμοποιεῖται τὸ καθ' ἓνα, κίνδυνοι ποῦ περικλείονται ἀπὸ τὴ χρῆση τους (ἰδιαίτερα κατὰ τὴν ἄρση βαρῶν καὶ τοὺς χειρισμοὺς τοῦ πλοίου): Συντήρηση, δοκιμές.

Τὰ ἴδια ὅπως παραπάνω γιὰ τὰ συρματόσχοινα. Τροχαλίες καὶ πολυσπαστα. Διάφοροι ὑπολογισμοὶ πολυσπαστων.

Ἄλυσίδες ἀγκυρῶν. Διάφορα εἶδη τους. Κλειδιά, μήκος τοῦ καθ' ἓνός, ἀριθμὸς κρίκων σύμφωνα μετὰ ἀπαιτήσεις Νηογνωμόνων. Σύνδεση κλειδιῶν καὶ σήμανσή τους, συντήρηση. Στοιβάσια τῶν ἀλυσίδων.

Ἐξάσκηση στὴν ἐκτέλεση διαφόρων ἐργασιῶν καὶ κόμπων μὲ σχοινιά καὶ συρματόσχοινα. Γάσες, ματισιές, μακροματισιές κλπ. Ὅλα τὰ προηγούμενα θὰ ἀναφέρονται ἀποκλειστικὰ στὴ πρακτικὴ ποὺ ἐφαρμόζεται σήμερα στὰ ἐμπορικὰ πλοῖα.

Ἀρματωσιὰ σκαλωσιῶς, καντηλίτσας, καὶ σκάλας πλοηγού. Πλήρης πρακτικὴ ἐξάσκηση. Διάφορες ἄλλες ἐργασίες στὸ πρωρεῖο.

Ἐξάσκηση στὴν κωπηλασίᾳ καὶ ἰστιοπλοῖα.

Κανονισμὸς ἀποφυγῆς συγκρούσεων, σύντομη εἰσαγωγή καὶ διδασκαλίᾳ τῶν ἄρθρων 20 ἕως καὶ 37. Δὲν θὰ ἀπαιτεῖται ἡ ἀπομνημόνευση τῶν ἄρθρων ἀλλὰ ἡ κατανόηση τῆς οὐσίας τους καὶ ὁ σταδιακὸς συσχετισμὸς τους. Ἡ διδασκαλίᾳ τοῦ παραπάνω τμήματος θὰ διεξάγεται ὁλόκληρο τὸ ἐξάμηνο.

Ἐξαερισμὸς τῶν ἐμπορικῶν πλοίων. Ἴστοι, φορτωτήρες, ἐξάρτια, γερανοί. Ἐξαρτισμὸς τοῦ φορτωτήρα. Ὁρθωτήρες, ἐπάρτες κλπ.

Ἐξαρτήματα φορτωτήρων, ἐξοπλισμὸς φορτωτήρων γιὰ φόρτωση καὶ ἐκφόρτωση. Ἀνέβασμα καὶ κατέβασμα φορτωτήρων διαφόρων τύπων κατὰ τὸν κατάπλου καὶ ἀπόπλου, σχετικὸ κίνδυνοι. Ἀπόδοση τῶν φορτωτήρων σὲ διάφορες θέσεις. Συνεργαζόμενοι φορτωτήρες.

Συντήρηση ἐξαρτημάτων φορτοεκφορτώσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς.

Μέτρα ἀσφαλείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φορτοεκφορτώσεως. Ἐπιθεωρήσεις καὶ δοκιμές.

Συστήματα κλεισίματος στομιῶν κυτῶν καὶ δεξαμενῶν. Λεπτομερὴς περιγραφή τοῦ παλαιοῦ συστήματος μὲ ξύλινα πώματα καὶ τοῦ σύγχρονου τύπου MAC GRECOR. Μέτρα ἀσφαλείας σχετικὰ μὲ τὰ ἀνοίγματα κυτῶν. Ἰδιαιτέρη ἐπίφαση νὰ δίνεται στοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχουν ὅσοι ἐργάζονται κοντὰ σὲ ἀνοικτὰ στόμια κυτῶν ἀπὸ ἐνδεχόμενη πτώση τους μέσα σ' αὐτὰ.

Τὰ παραπάνω νὰ συνδυάζονται μὲ πρακτικὲς ἐφαρμογὲς καὶ μὲ ἐπισκέψεις φορτηγῶν πλοίων καὶ δεξαμενοπλοίων.

Διάφορες ἐργασίες στὸ πρωρεῖο.

Ἐξάσκηση στὴν κωπηλασίᾳ καὶ ἰστιοπλοῖα.

ΤΑΞΗ Β'

Κανονισμὸς ἀποφυγῆς συγκρούσεων, σύντομη ἐπανάληψη τῶν ἄρθρων 20 ἕως καὶ 37 καὶ ἀσκήσεις συνδυασμοῦ τους.

Διδασκαλίᾳ τῶν ἄρθρων 1 ἕως καὶ 19 καθὼς καὶ 38. Περιληπτικὴ ἀναφορὰ στὰ παραρτήματα τοῦ Κανονισμοῦ I ἕως καὶ IV.

Δὲν θὰ ἀπαιτεῖται ἡ ἀπομνημόνευση τῶν ἄρθρων ἀλλὰ ἡ κατανόηση τῆς οὐσίας τους. Γιὰ τὴν ἐπίτευξή τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἡ διδασκαλίᾳ κάθε ἄρθρου θὰ συνοδεύεται ἀπὸ παραδείγματα καὶ μὲ πλούσια χρῆση ἐποπτικοῦ ὕλικου, δηλαδὴ σχεδιαγραμμάτων, φωτογραφιῶν, SLIDES, ταινιῶν καὶ ἰδιαιτέρως ὁμοιωμάτων.

Ἐντολὲς πρὸς τὸν πηδαλιούχο κατὰ τὴν ἐκτέλεση χειρισμῶν, ὁρολογία Ἑλληνικὴ καὶ Ἀγγλική, σημασίᾳ τῆς σχολαστικῆς τηρήσεως τῶν καθιερωμένων ὄρων καὶ ἀνάγκη ἐπαναλήψεως τῶν ἐντολῶν ἀπὸ τὴν πηδαλιούχο.

Σύγχρονοι τύποι ἀγκυρῶν.

Ἐξαρτήματα ἀγκυροβολίας καὶ προσδέσεως πλοίου, ἐργάτης ἀγκυρῶν, συστήματα συμπλέξεως κινητήρος καὶ ἀλυσελίκτρου πέδη, ἐξασφάλιση ἀγκυρῶν γιὰ τὸν πλοῦ. Βαροῦλλα παραβολῆς. Αὐτόματα βαροῦλλα.

Ἀγκυροβολία πλοίου, προτοιμασία ἀγκυροβολίας, ταχύτερα ἀγκυροβουλίας καὶ πορεία. Ἐκτός εὐθούς, ἐκταμια ἀλυσίδας. Ξέστρωμα τῆς ἀγκύρας. Πότε εἶναι ἀνεπιθύμητο καὶ πότε τὸ ἐπιδιώκουμε.

Χειρισμὸς πέδης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυροβολίας, παρακολούθηση τῆς διευθύνσεως τῆς ἀλυσίδας καὶ σχετικὴ ἐνημέρωση γέφυρας.

Στροφή τοῦ πλοίου στὴν ἀγκυρα. Ἀγκυροβολία δύο ἀγκυρῶν.

Ὁρθοπλώριση πλοίου μὲ ἄνεμο ἢ ρεῦμα, μὲ ἄνεμο καὶ ρεῦμα, περιπτώσεις μίας καὶ δύο ἀγκυρῶν. Ὁρθοπλώριση τοῦ πλοίου ὅταν ἀναποδίζει ἡ μηχανή. Ἀγκυροβολία δύο ἀγκυρῶν μὲ γωνία 180°.

Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ στὸ πρωρεῖο. Ἐξάσκηση στὴν κωπηλασίᾳ καὶ ἰστιοπλοῖα.

Ἐπίδραση τοῦ πηδάλιου στοὺς χειρισμοὺς τοῦ πλοίου. Κύκλος στροφῆς, ὀνοματολογία. Παράγοντες ποὺ ἐπηρεάζουν τὰ στοιχεῖα τοῦ κύκλου στροφῆς.

Ἐπίδραση τοῦ πηδάλιου ὅταν οἱ μηχανεὲς εἶναι κρατημένες ἢ ἀναποδίζουν.

Ἐλικες, τύποι σταθεροῦ βήματος καὶ μεταβαλλόμενου βήματος. Ἐπίδραση τῆς ἑλικας στὴν πορεία τοῦ πλοίου κατὰ τὴν ἐκκίνηση, κατὰ τὸν πλοῦ, κατὰ τὴν ἀναπόδοση.

Συνδυασμὸς ἐπιδράσεων πηδαλίου καὶ ἑλικῶν. Περίπτωση δύο ἑλικῶν (περιληπτικὰ).

Χρῆση ὄλων τῶν συσκευῶν καὶ μηχανημάτων καταστρώματος μὲ ἐπίφαση στὸ σύστημα πηδαλιουχίας ἀνάγκης. Πρακτικὲς ἐφαρμογὲς στὸ πρωρεῖο.

Ἐξάσκηση στὴν κωπηλασίᾳ καὶ ἰστιοπλοῖα.

Ἐπανάληψη διδασκαλίας ὁλόκληρου τοῦ Κανονισμοῦ ἀποφυγῆς συγκρούσεων κατὰ τὴν ὁποία θὰ γίνετα συνδυασμὸς ἐφαρμογῆς διαφόρων ἄρθρων τοῦ Κανονισμοῦ ταυτόχρονα σὲ σχετικὲς ἀσκήσεις ποὺ θὰ περιλαμβάνουν ἀναγνώριση φανῶν ἐνὸς ἢ περισσότερων πλοίων μαζί, ἀναγνώριση ἡχητικῶν σημάτων, ἐκτέλεση χειρισμῶν.

Στὶς ἀσκήσεις ἀναγνώρισεως φανῶν θὰ χρησιμοποιοῦνται πίνακες μαύρου χρώματος ἐπάνω στοὺς ὁποίους θὰ παριστάνονται οἱ φανοὶ μὲ τὸ πραγματικὸ τους χρῶμα χωρὶς νὰ ἀπεικονίζονται τὰ σκάφη· ἐπίσης θὰ χρησιμοποιοῦνται SLIDES, ὁμοιωματα καὶ κάθε ἄλλο ἐποπτικὸ μέσο.

ΤΑΞΗ Γ'.

Ἀσκήσεις κανονισμοῦ ἀποφυγῆς συγκρούσεων κατὰ τὶς ὁποῖες θὰ γίνετα ἐπανάληψη τῶν σχετικῶν ἄρθρων μὲ σκοπὸ τὴν πλήρη ἀφομίωση τῶν διδασκθέντων.

Σχοινιά προσδέσεως, ὀνοματολογία ἀνάλογα μὲ τὴ θέση τους, ἐπενέργεια τοῦ καθενός, ἀνάλογα μὲ τὴ γωνία του σχετικὰ μὲ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου.

Χειρισμοὶ παραβολῆς καὶ πρυμνοδετήσεως μὲ δλες τὶς καιρικὲς καταστάσεις. Στροφή τοῦ πλοίου σὲ μικρὸ χῶρο.

Χειρισμοὶ μὲ χρῆση ρυμουλκῶν. Διάφοροι τρόποι ρυμουλκήσεως. Κίνδυνοι γιὰ τὸ ρυμουλκὸ κατὰ τὴ διάρκειαν τῶν χειρισμῶν, εὐθύνες ἀξιωματικοῦ καταστρώματος.

Χειρισμοὶ ἀνάγκης. Ἀνθρωπος στὴ θάλασσα.

Ρυμουλκήσεις ἀνοικτῆς θάλασσας.

Ἐρμηνεία τοῦ κανονισμοῦ ἀποφυγῆς συγκρούσεων σύμφωνα μὲ τὴν ὑπάρχουσα νομολογία. Μελέτη ἀτυχημάτων (συγκρούσεων). Σὲ αὐτὴ θὰ διανέμονται στοὺς μαθητὲς πολυγραφήμενες περιγραφὲς τῶν περιστατικῶν μαζί μὲ σχετικὰ διαγράμματα καὶ στὸ ἐπόμενο μάθημα θὰ γίνετα διευθυνόμενὴ συζήτηση κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ κάθε σπουδαστὴς θὰ διατυπώνει τὶς ἀπόψεις του σχετικὰ μὲ τὶς εὐθύνες

του κάθε πλοίου και με τον τρόπο που θα μπορούσε να αποφευχθεί ή συγκρουση.

Διαχωρισμός θαλάσσιας κυκλοφορίας σύμφωνα με τα πρότυπα IMCO. Διάφορα συστήματα. Έπεξήγηση του καθενός. Υποχρεώσεις πλοιάρχου.

Συστάσεις IMCO για την τήρηση «Ασφαλοῦς Φυλακῆς Γέφυρας», ανάλυση και συσχετισμός με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ελληνικό κανονισμό έσωτερικῆς υπηρεσίας, εφαρμογή στην πράξη.

Καθήκοντα αξιωματικῆς φυλακῆς στο λιμάνι σχετικά με την ασφάλεια πλοίου και προσωπικοῦ (τεχνική θεώρηση του θέματος).

Προετοιμασία του πλοίου για απόπλου. Καθήκοντα του Ἀνθυποπλοιάρχου στην προετοιμασία απόπλου και κατάπλου (λεπτομερῶς).

Λεπτομερῆς ανάλυση τῶν καθηκόντων του ἀνθυποπλοιάρχου κατά την διάρκεια τῶν χειρισμῶν κατάπλου και απόπλου. Ἰδιαίτερη ἐπίφαση νὰ δίνεται σὲ ὅσα γίνονται στην πρύμη του πλοίου ὅπου ὑπεύθυνος εἶναι ὁ ἀνθυποπλοίαρχος.

Εὐθῦνες και ὑποχρεώσεις σχετικῆς με την ἀποφυγή τῆς ρυπάνσεως.

Πρακτικῆς ἐφαρμογῆς στο πρωρεῖο.

Κωπηλασία, ἰστιοπλοῖα.

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Εὐστάθεια - Φόρτωση

Διδάσκεται στην Τάξη : Γ'

Βυθίσματα πλοίου, ἀνάγνωσή τους.

Συντελεστής γάστρας, ἐκτόπισμα, DEAD WEIGHT, χρήση τῆς κλίμακας φορτώσεως (DEAD WEIGHT SCALE) για τὸν ὑπολογισμό βάρους φορτίου ἢ ἔρματος που φορτώθηκε ἢ ξεφορτώθηκε με βάση τὰ βυθίσματα.

Ἐπίδραση τῆς πυκνότητας του θαλασσιοῦ νεροῦ στα βυθίσματα και στο ὕψος ἐξέλων. Ἀνοχή γλυκοῦ νεροῦ. Γραμμῆς φορτώσεως. Ἄντωση και ἐφεδρική ἄντωση.

Κέντρο βάρους, κέντρο ἀντήσεως, μετακεντρικὸ ὕψος, ἀνορθωτικὸς μοχλοβραχίονας, ἀνορθωτικὴ ροπή.

Ἡ ἐπίδραση βαρῶν, που φορτώνονται, ξεφορτώνονται ἢ μετακινούνται, στην εὐστάθεια που πλοίου.

Οἱ κίνδυνοι που δημιουργοῦνται ἀπὸ δεξαμενῆς που δὲν εἶναι ἐντελῶς γεμάτες.

Διαγωγή, κέντρο ζυγοσταθμίσεως, μεταβολὴ διαγωγῆς, MTC. Μεταβολὴ γιαγωγῆς ἐξαιτίας προσθέσεως, ἀφαιρέσεως ἢ μετακινήσεως βαρῶν.

Κλίσεις του πλοίου, αἰτίες, τρόποι ἀντιμετωπίσεως. Γενικά περί του πειράματος εὐσταθείας.

Ἀσκήσεις με χρήση πραγματικῶν σχεδίων, πινάκων, καμπῶν και τῶν ἄλλων στοιχείων ἐμπορικῶν πλοίων.

Προετοιμασία κυτῶν για τὴ φόρτωση γενικοῦ φορτίου και φορτίου χύμα. Τύποι φορτίων. Φόρτωση, ἐκφόρτωση και διαχωρισμὸς παρτίδων, ὑλικά διαχωρισμοῦ (DUNNAGE). Βλάβες φορτίων. Ἐξαερισμὸς φυσικὸς και τεχνητός. Κίνδυνος πυρκαϊᾶς. Ἐκφόρτωση φορτίου.

Πετρελαιοειδῆ. Κίνδυνοι και προφυλάξεις ἀσφαλείας. Δίκτυα, συστήματα θερμάνσεως και ἐξαερισμοῦ. Προετοιμασία δεξαμενῶν για φόρτωση, καθαρισμὸς τους και ἀπαλλαγὴ τους ἀπὸ τὰ ἀέρια (GAS FREEING), πρόληψη προσμίξεως φορτίων, ἐρματισμὸς. Κανονισμοὶ ἀσφαλείας δεξαμενοπλοίων, κύριες διατάξεις. Προφυλάξεις πριν ἀπὸ τὴν εἰσοδο σὲ δεξαμενῆς, ἀντλιοστάσια και ἄλλους ἐπικίνδυνους χώρους.

Ἐμπορευματοκιβώτια, σκοπὸς τους, κατασκευὴ τους, μέθοδοι φορτώσεώς τους. Συντελεστής στοιβασίας φορτίου. Ἰπολογισμοὶ σχετικὸι με ὄγκους φορτίων και κυτῶν, περί-

πτωση πετρελαιοειδῶν. Σχέδια φορτώσεως, κατάρτιση και χρησιμοποίησή τους.

Γενικὴ περιγραφή τῶν προφυλάξεων που ἐπιβάλλονται στις μεταφορῆς σιτηρῶν, ξυλείας, ρυζιοῦ, ζάχαρης, γενικῶν φορτίων και κατεψυγμένων.

Ἐπικίνδυνα φορτία. Οἱ κυριότερες διατάξεις που τὰ ἀφοροῦν.

Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια του ἔτους θα γίνονται ἀσκήσεις σχετικῆς με τὴ διδασκόμενη ὕλη.

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Ναυπηγία

Διδάσκεται στην Τάξη : Β'

ΓΕΝΙΚΑ

Ἐπειδὴ τὸ μάθημα αὐτὸ εἶναι περιγραφικὸ, μεγάλη σημασία ἔχει ἡ πλούσια χρήση ἐποπτικοῦ ὕλικου ὅπως π.χ. φωτογραφίες, σχέδια, κινηματογραφικῆς ταινίες, SLIDES, ἐξαρτήματα, ὁμοιώματα κλπ.

Ἔλη του Μαθήματος.

Ἔλικα ναυπηγήσεως. Ναυπηγεῖα, σύντομη περιγραφή τῆς διατάξεως ἑνὸς ναυπηγείου, τῆς ὀργανώσεώς του και του τρόπου κατελκίσεως τῶν πλοίων.

Κύριες διαστάσεις του πλοίου. Ὀνοματολογία τῶν κυρίων μερῶν του πλοίου.

Οἱ κοπώσεις του πλοίου και τὸ σύστημα κατασκευῆς του για τὴν ἀντιμετώπιση τῆς κάθε ομάδας κοπώσεων.

Κατασκευὴ του πλοίου. Συγκολλήσεις, φλογοκοπή και κάμψη ἐλασμάτων, καρφώσεις. Διαμήκεις και ἐγκάρσιες τομῆς πλοίων που ἔχουν κατασκευαστεῖ με διάμηκες ἢ με ἐγκάρσιο σύστημα νομέων.

Περίβλημα του πλοίου, χαρακτηρισμὸς ἐλασμάτων περιβλήματος, ἀνάπτυγμα γάστρας.

Τρόπιδα και κεντρικὴ σταθμίδα, διπύθμενα και κατασκευὴ καταστρωμάτων. Νομεῖς, ζυγά, διάζυγα, ἔδρες νομέων, ἀκραῖες συνδέσεις, δεξαμενῆς, ὕδρουλλέκτες, ἐξαεριστικοὶ και καταμετρικοὶ σωλῆνες.

Κατασκευὴ πρωραίου και πρυμναίου ἄκρου, ποδόστημα, ἐλικοστήμα, στορέας, ἐλικοφόρος ἄξονας, ἔλικα, πηδάλιο.

Στεγανὰ διαφράγματα.

Γενικῆς γνώσεως για τὶς αἰτίες που προκαλοῦν ὀξειδώσεις στα πλοῖα. Πρόληψη τῆς ὀξείδσεως.

Σχεδιαγράμματα με τὰ ὅποια ἐφοδιάζονται τὰ πλοῖα. Ἀσκήση στην ἀνάγνωση και κατανόησή τους.

Καταμέτρηση τῶν πλοίων και γραμμῆς φορτώσεως.

Νηογνώμονες.

Βαθμίδα Ἐκπαιδεύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Ναυτικῆς Μηχανῆς

Διδάσκεται στην Τάξη : Β'

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μάζα, δύναμη, βάρος, ἔργο, ἰσχύς, ἐνέργεια.

Μηχανικὴ ἀπόδοση. Πίεση. Ὀγκος.

Θερμοκρασία. Θερμότητα. Ἰδιότητες ἀτμοῦ.

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΕΡΙΩΝ

Νόμος του BOYLE, νόμος του CHARLE'S, συνδυασμὸς και τῶν δύο. Ἐκτόνωση και συμπίεση, ἰσοθερμικῆς, ἀδιάβατες και πολυτροπικῆς καμπῦλες.

ΑΤΜΟΛΕΒΗΤΕΣ

Λέβης τύπου SCOTCH. Υπερθερμαντήρες. Βοηθητικός ατμολέβητας. Φλωγαυλωτοί λέβητες. Υδραυλωτοί λέβητες. Περιγραφή βασικών μερών λέβητα. Καύση. Καύση πετρελαίου.

ΑΤΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΙ

Στρόβιλος δράσεως και αντιδράσεως, αρχή λειτουργίας, περιγραφή στρόβιλου. Στροφομείωση. Συμπυκνωτής. Κλειστό τροφοδοτικό σύστημα. Προθέρμανση. Στρεψίμετρο. Αεριοστρόβιλοι.

ΑΝΤΛΙΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΚΑΦΟΥΣ

Αντλίες. Δίκτυο άντλήσεως ύδατος κυτών. Βοηθητικό ψυγείο. Βραστήρες. Αποστακτήρες. Προθερμαντήρες. Φίλτρα. Ατμοπαγίδες. Ελαιοδιαχωριστές. Γεννήτρια ανάγκης. Βαροϋλκο. Πλευρικές εξαγωγές δικτύων σκάφους.

ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ

Κύκλοι διχρόνου και τετραχρόνου μηχανής DIESEL. Χρονικά διαγράμματα. Ένδεικτικά διαγράμματα. Περιγραφή βαλβίδων. Μηχανή αντιθέτων έμβδων τύπου DOXFORD. Σύστημα πετρελαίου. Σάρωση και υπερφόρτωση. Ψύξη. Λίπανση. Προθέρμανση. Έκκίνηση. Αναστροφή. Μέση ενεργητική πίεση και ισχύς. Πετρελαιομηχανές.

ΨΥΚΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ψυκτικοί φορείς. Σύστημα ατμοποίησης με συμπύεση. Άλμη, ψυχρού αέρα. Ψύξη με εκτόνωση. Μόνωση. Θερμοκρασίες αποθήκης τροφίμων.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΠΗΔΑΛΙΟΥ

Μηχανή ατμοπηδαλίου, μειωτήρας στροφών. Τηλεκινήτης. Μονάς χειροκίνητου πηδαλίου. Υδραυλική, περιστροφική βάννα, ηλεκτρική πηδαλιούχηση.

ΚΥΡΙΟΙ ΑΞΟΝΕΣ, ΕΛΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Κιβώτιο και άξονες ώσεων. Κιβώτια άνακοπής και ένδιάμεσοι άξονες. Έλικοφόρος άξων και χοάνη άξωνα. Έλικες, βήμα, όλισθηση έλικας. Όλισθηση γάστρας, κατανάλωση πετρελαίου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΤΥΠΟΙ

Όρολογία έλέγχου. Συστήματα έλέγχου άνοιχτού και κλειστού βρόγχου. Έλεγχος τηλεχειρισμού. Ένέργειες ρυθμιστού. Τύποι ρυθμιστών.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΟΡΓΑΝΑ

Τηλεκίνηση μηχανών από την γέφυρα. Έλεγχος φορτίου. Ρυθμιστής βαλβίδων. Καταχωρητής πληροφοριών. Μετρητής δεξαμενών τύπου WHESSOE. Όργανα καταμετρήσεως θερμοκρασιών. Σύστημα έντοπισμού έστίας πυρκαϊάς. Αυτόματος πιλότος. Ηλεκτρομαγνητικό δρομόμετρο. Έλεγχος παρουσίας διοξειδίου του άνθρακος. Έξιισοροπητής. Τηλέγραφος.

Βαθμίδα Έκπαιδεύσεως : Μέση

Ειδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Στοιχεία Ναυτικού Δικαίου

Διδάσκεται στην Τάξη : Γ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.

1. Έννοια δικαίου - Πηγές δικαίου.
2. Φυσικά - Νομικά πρόσωπα - Στοιχεία περί Έταιρειών.
3. Διαίρεση δικαίου - Διαίρεση Ναυτικού Δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

4. Διοίκηση Έμπορικού Ναυτικού : Υ.Ε.Ν., Λιμενικό Σώμα - Λιμενικές Αρχές Έσωτερικού - Έξωτερικού. Αρμοδιότητες - Υπηρεσίες.

5. Νηογνώμονες : Διεθνής Σύμβαση ανθρώπινης ζωής στη Θάλασσα. Γραμμή φορτώσεως. Διεθνείς Κώδικες Σημάτων Δ.Σ. Ραδιοεπικοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

6. Πλοία - Πλωτά ναυπηγήματα : Έννοια με βάση τον κώδικα Έδιωτικού και Δημόσιου Δικαίου. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα πλοίων.

7. Καταμέτρηση : Χωρητικότητα, κανόνες καταμετρήσεως. Πρωτόκολλο καταμετρήσεως.

8. Νηολόγια : Νηολόγια, Νηολόγος, διαίρεση νηολογίων, συνέπειες νηολογήσεως.

9. Έθνικότητα πλοίου : Γενικά, συνέπειες απώλειας έθνικότητας, προσωρινό έγγραφο έθνικότητας.

10. Ναυτιλιακά έγγραφα πλοίου : Συνοπτική ανάπτυξη καθ' ένός. Ημερολόγιο πλοίου, τρόπος τηρήσεως, υποχρεώσεις πλοίαρχου, σημασία Ημερολογίου, Ναυτολόγιο, σκοπός και χρησιμότητά του, έλεγχος και θεώρηση από λιμενικές αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

11. Σύθεση προσωπικού πλοίων : Έλλειψής, αντικανονική, υποχρεώσεις πλοίαρχου, λιμενικών αρχών.

12. Σύμβαση Ναυτολογήσεως : Έννοια, κατάρτιση, στοιχεία συμβάσεως, διάρκεια, λύση, Υποχρεώσεις, δικαιώματα από την Σύμβαση Ναυτολογήσεως.

13. Συλλογικές Συμβάσεις ναυτικής εργασίας : Θέματα που ρυθμίζονται με αυτές, κατάρτιση - διάρκεια.

14. Κοινωνική προστασία και ασφάλιση ναυτικών : Ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι, είδη κοινωνικής ασφαλίσεως, ασφαλιστικά ιδρύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

15. Κανονισμός Έσωτερικής Υπηρεσίας πλοίων : Έδιαίτερη αναφορά για τα καθήκοντα του Άνθ/ρχου. Ανάληψη και παράδοση φυλακής γέφυρας.

16. Πλοίαρχος - Πλήρωμα : Υποχρεώσεις - ειδικά καθήκοντα Πλοίαρχου.

17. Αποδεικτικά ναυτικής ικανότητας : Απογραφή ναυτικών, διπλώματα, πτυχία, άδειες. Συνοπτικά και περί ναυτικής εκπαιδεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.

18. Κτήση κυριότητας σύμφωνα με το Δημήσιο και Έδιωτικό Δίκαιο.

19. Ναυτική Υποθήκη : Συνοπτικά, άπλή - προτιμώμενη. Κατάσχεση πλοίου, συντηρητική, αναγκαστική. Παραγραφή, έξάλειψη.

20. Ναυτικά προνόμια : Συνοπτικά, κατάταξη τους. Απίσβεση.

21. Συμπλοιοκτησία : Έννοια, σύσταση, λειτουργία, λύση της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.

22. Ναυτικά άδικήματα : Έννοια ναυτικών άδικημάτων. Έιδικά ναυτικά έγκλήματα.

23. Πειθαρχικά παραπτώματα : Έννοια - Περιγραφή πειθαρχικών ποινών. Πειθαρχικά όργανα. Στέρση αποδημητικής ναυτικής ικανότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.

24. Νομικό καθεστώς Θαλασσών : Συνοπτικά για την άνοικτη θάλασσα, Αιγιαλίτιδα ζώνη, Ἀρχὴ ἐλευθερίας τῶν Θαλασσῶν - Ὑφαλοκρηπίδα. Ἐσωτερικά ὕδατα.

25. Προστασία Θαλάσσιου περιβάλλοντος : Συνοπτικά Νομοθεσία, ἔννοια, ὑποχρεώσεις. Κυρώσεις, προληπτικά - κατασταλτικά μέτρα με βάση τὴν κειμένη νομοθεσία. Μέτρα στὴν ἄλλοδαπή.

Βαθμίδα Ἐκπαιδύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Στοιχεῖα Ναυτιλιακῆς Οἰκονομίας

Διδάσκεται στὴν Τάξη : Γ'

Θαλάσσιες Μεταφορές :

Γενικά, ἔννοια καὶ ἱστορικὴ τους ἐξέλιξη.

Σπουδαιότητα τῶν θαλασσίων μεταφορῶν στὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐμπορίου, τουρισμοῦ, οἰκονομίας, πολιτιστικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Συντονισμὸς τῶν θαλασσίων μεταφορῶν καὶ λοιπῶν μορφῶν μεταφορῶν.

Ἐμπορεύματα πού διακινοῦνται με πλοῖα :

Πρῶτες ὕλες, κέντρα παραγωγῆς τους καὶ καταναλώσεώς τους.

Βιομηχανοποιημένα ἐμπορεύματα, κατηγορίες τους γενικά καὶ μεταξύ ποιῶν χώρων γενικῶς διακινοῦνται.

Ἄγαθα πού ἡ διακίνησή τους εἶναι ἐτήσια καὶ ἐποχιακῆ.

Ναῦλοι - εἶδη ναύλων - παράγοντες πού ἐπηρεάζουν τὴ διαμόρφωσή τους.

Λίγα περὶ ναυτιλιακῶν κρίσεων.

Τὸ πλοῖο :

Σύντομη ἐξιστόρηση τῆς ἐξέλιξής του.

Κατηγορίες πλοίων σὲ σχέση με τὸ σκοπὸ πού ἐξυπηρετοῦν - ἐπιβατηγὰ καὶ διάφορες κατηγορίες τους - φορτηγὰ πλοῖα γραμμῶν - ἐλεύθερα φορτηγὰ - πλοῖα εἰδικῶν φορτίων (τάνκερς, πλοῖα ψυγεία, φαλινοθηρικά, ἀλιευτικά, βοηθητικά) - πλοῖα πολλαπλῆς χρήσεως - πλοῖα κοντέινερς.

Γενικά περὶ ὑλικῶν κατασκευῆς τους, προωστηρίου δυνάμεως, καυσίμου ὕλης.

Κατηγορίες πλοίων ἀνάλογα με τὶς περιοχὲς πού ταξιδεύουν (ποντοπόρα, ἀκτοπλοϊκά, λιμνῶν, ποταμῶν).

Ἐθνικὴ Ναυτιλία :

Προϋποθέσεις ἐπιτυχοῦς ἀναπτύξεως Ἐθνικῆς Ναυτιλίας (ἱστορικῆς, φυσικῆς, γεωγραφικῆς, τεχνικῆς, δυνατῆς

ἀπασχολήσεως τοῦ πληθυσμοῦ σὲ ἐργασίες ξηρᾶς, ἀνταγωνιστικῆ ἱκανότητα, κρατικὴ μέριμνα καὶ πολιτικὴ, σύγχρονοι λιμένες, ναυπηγικὴ βιομηχανία κλπ.).

Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Ναυτιλία :

Θέση της διεθνῶς.

Ἑλληνόκτητα πλοῖα κατὰ κατηγορίες καὶ σὲ σύγκριση με τὸν ὑπόλοιπο διεθνῆ ἐμπορικὸ στόλο.

Συμβολὴ της στὴν ἐθνικὴ οἰκονομία - ἄμυνα τῆς χώρας. Ἐκπολιτιστικὰ ὀφέλη καὶ προβολὴ τῆς χώρας.

Ναυτιλιακὴ Ἐπιχείρηση :

Ἐννοια καὶ χαρακτήρας της.

Σύγκριση καὶ ἄλλες μορφῆς ἐπιχειρήσεων - διαφορές.

Ὁργάνωση Ν. Ἐπιχειρήσεως, διάρθρωση (ὀργανόγραμμα).

«Μεμονωμένους» πλοιοκτῆτης - μεγάλα συγκροτήματα Ἐταιρειῶν - κρατικὰ πλοῖα.

Ἐπιτυχῆς ἐκμετάλλευση πλοίου :

Τὶ εἶναι ὁ μεσίτης (BROKER) - πράκτωρ (AGENT) - Πλοίαρχος καὶ πλήρωμα - Ἀρμονικὴ συνεργασία καὶ ἀποτελέσματά της στὴν ἐπιτυχῆ ἐκμετάλλευση τοῦ πλοίου - Νηολόγηση πλοίου - Κλάση πλοίου - Ἀσφάλισή του (σκάφος καὶ μηχανήματα) - Αὐτασφαλιστικοὶ ὀργανισμοί.

Ναύλωση πλοίου - Προϋπολογισμὸς ταξιδιοῦ - Παράγοντες πού λαμβάνονται ὑπόψη κατὰ τὴ ναύλωση (RUNNING COSTS - FUEL, AGENCY FEES κλπ.).

Σημασία ταχείας ἐκτελέσεως ταξιδιοῦ (BALLAST VOYAGE, ταχεία φορτοεκφόρτωση, ἀποφυγὴ ζημιῶν στὸ φορτίο κλπ.)

Καλὸς καὶ ἀσφαλῆς λιμένας.

Διεθνεῖς συμβάσεις - Ναυλοσύμφωνο - Φορτωτικὴ - εὐθύνες καὶ προνόμια τοῦ μεταφορέα.

Βαθμίδα Ἐκπαιδύσεως : Μέση

Εἰδικότητα : Πλοίαρχοι

Μάθημα : Πρόσθετα Μαθήματα γιὰ Εἰσαγωγὴ στὰ Α.Ε. (Μαθηματικά - Φυσικὴ - Χημεία)

Ἐφαρμόζεται τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα πού ἰσχύει κάθε φορὰ γιὰ τὰ ἡμερήσια Δημόσια Τεχνικὰ Λύκεια τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Η έτησια συνδρομή της Έφημερίδας της Κυβερνήσεως, ή τιμή των φύλλων της που πωλούνται τμηματικά και τα υπόλοιπα δημοσιεύσεων στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν από 1 Ιανουαρίου 1981 ως ακολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ.	1.500
2. » » » Β'	»	3.000
3. » » » Γ'	»	1.000
4. » » » Δ'	»	2.500
5. » » » Νομικών Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	1.000
6. » » » Άν. Ειδ. Δικαστηρίου	»	200
7. » » » Παράρτημα	»	600
8. » » » Άνωνύμων Εταιρειών κ.λπ. .	»	7.000
9. » » Δελτίο Έμπορικής και Βιομηχανικής Ίδιοκτησίας	»	600
10. Για όλα τα τεύχη και το Δ.Ε.Β.Ι.	»	15.000

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες του Κράτους καταβάλλουν το 1/2 των ανωτέρω συνδρομών.

Υπέρ του Ταμείου Άλληλοβοηθείας Προσωπικού του Έθνικού Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) αναλογούν τα εξής ποσά:

1. Για το Τεύχος Α'	Δραχ.	75
2. » » » Β'	»	150
3. » » » Γ'	»	50
4. » » » Δ'	»	125
5. » » » Νομικών Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	50
6. » » » Άν. Ειδ. Δικαστηρίου	»	10
7. » » » Παράρτημα	»	30
8. » » » Άνωνύμων Εταιρειών κ.λπ. .	»	350
9. » » Δελτίο Έμπ. και Βιομ. Ίδιοκτησίας .	»	30
10. Για όλα τα τεύχη	»	750

Β' ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Η τιμή πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., είναι 7 δρχ., από 9 ως 24 σελ. 14 δρχ., από 25 ως 48 σελ. 20 δρχ., από 49 ως 80 σελ. 40 δρχ., από 81 σελ. και άνω η τιμή πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατά 40 δρχ. ανά 80 σελίδες.

Γ' ΤΙΜΗ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ

Η τιμή διατίθεσως στο κοινό των εκδιδόμενων από το Έθνικό Τυπογραφείο φωτοαντιγράφων των διαφόρων φύλλων της Έφημερίδας της Κυβερνήσεως καθορίζεται σε τρεις (3) δραχμές κατά σελίδα.

Δ' ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Στο τεύχος Άνωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Εξόχνης:

A' Άνωνύμων Εταιρειών:

1. Τών καταστατικών	Δρχ.	18.000
2. Τών αποφάσεων επεί ουγγωνεύσεως άνωνύμων εταιρειών	»	18.000
3. Τών κωδικοποιήσεων τών καταστατικών (ΦΕΚ 309/67, τ. Β')	»	9.000
4. Τών τροποποιήσεων τών καταστατικών	»	5.000
5. Τών Ισολογισμών κάθε χρήσεως	»	8.000
6. Τών ύπουργικών αποφάσεων επεί παροχής άδειας έπιτετάσεως τών έργασιών Άσφαλιστικών Εταιρειών, τών έκθέσεων έκτιμήσεως περιουσιακών στοιχείων και τών αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΛΤΑ, μέ τις όποιες έγκρίνονται και δημοσιεύονται οι κανο- νισμοί αυτού	»	7.000
7. Τών αποφάσεων επεί έγκρισετάσεως ύποκα- ταστήματος, διορισμού γενικού πράκτορος και παρο- χής πληρεξουσιότητας πρós αντίπροσώπεισιν έν Ελλάδι άλλοδαπών Εταιρειών και τών αποφάσεων επεί μεταβιβάσεως του χαρτοφυλακίου Άσφαλιστι- κών Εταιρειών κατά το άρθρο 59 παρ. 1 του Ν.Δ. 400/70	»	4.000
8. Τών άνακοινώσεων για κάθε μεταβολή που γί- νεται μέ άπόφαση Γ.Σ. ή Δ.Σ., τών προσκλήσεων σε γενικές συνέλευσεις, τών κατά το άρθρο 32 του Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τών άνακοινώσεων, που προβλέπονται από το άρθρο 59 παρ. 3 του Ν.Δ. 400/ 1970 επεί Άλλοδαπών Άσφαλιστικών Εταιρειών, τών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΤΑ, που άναφέρονται σε προσωρινές διατάξεις και τών αποφάσεων του Ύπ. Συγκοινωνιών διά τους ΗΛΠΑΠ - ΗΣΑΠ - ΟΣΕ	»	2.000
9. Τών συμοπτικών μηνιαίων καταστάσεων τών Τραπεζικών Εταιρειών	»	2.000

10. Τών άποφάσεων της έπιτροπής του Χρηματι-
στηρίου επεί εισαγωγής χρεωγράφων εις το χρε-
ματιστήριο πρós διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρós
τās διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/1967» Δρχ. 2.000

11. Τών άποφάσεων της έπιτροπής κεφαλαιογο-
ράς επεί διαγραφής χρεωγράφων εκ του χρηματι-
στηρίου, συμφώνως πρós τās διατάξεις του άρθρου 2
παρ. 4 Α.Ν. 148/67»

12. Τών άποφάσεων επεί έγκρίσεως τιμολογίων
τών Άσφαλιστικών Εταιρειών»

B' Εταιρειών Περιορισμένης Εξόχνης:

1. Τών καταστατικών	Δρχ.	2.000
2. Τών κωδικοποιήσεων τών καταστατικών	»	2.000
3. Τών Ισολογισμών κάθε χρήσεως	»	2.500
4. Τών έκθέσεων έκτιμήσεως περιουσιακών στοι- χείων	»	2.000
5. Τών τροποποιήσεων τών καταστατικών (για κάθε συμβολαιογραφική πράξη)	»	800
6. Τών άνακοινώσεων μέ συμβολαιογραφική πράξη	»	800
7. Τών άνακοινώσεων μέ άπόφαση της Γ.Σ. ...	»	600
8. Τών προσκλήσεων σε γενικές συνέλευσεις	»	600

Γ' Άλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών -
Άλληλασφαλιστικών Ταμείων και Φι-
λανθρωπικών Σωματείων:

1. Τών ύπουργικών αποφάσεων επεί χορηγήσεως άδειας λειτουργίας Άλληλασφαλιστικών Συνεταιρι- σμών - Άλληλασφαλιστικών Ταμείων»	»	2.000
2. Τών Ισολογισμών τών άνωτέρω Συνεταιρισμών, Ταμείων και Σωματείων	»	2.500

Δ' Τών δικαστικών πράξεων:

II. Στο Τέταρτο τεύχος: Τών δικαστικών πράξεων για παρακατάθεση άπο- ζημιώσεως	Δρχ.	800
	»	800

Ε' ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οι συνδρομές του έσωτερικού και τα τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στα Δημόσια Ταμεία έναντι αποδεικτικού εισπράξεως, το όποιο φροντίζει ο ενδιαφερόμενος να το στείλει στη Γενική Δ/ση του Έθνικού Τυπογραφείου.

2. Οι συνδρομές του έξωτερικού είναι δυνατά να στέλνονται και σε άνάλογο συνάλλαγμα μέ έπιταγή έπ' όνόματι του Διευθυντή τών Διοικητικών και Οικονομικών Ύποθέσεων του Έθνικού Τυπογραφείου.

3. Το ύπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό έπί τών άνωτέρω συνδρομών και τελών δημοσιεύσεων καταβάλλεται ως εξής:

α) στην Άθήνα: στο Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Έθνικού Τυπογραφείου),

β) στις ύπόλοιπες πόλεις του Κράτους: στα Δημόσια Ταμεία και άποδίδεται στο ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μέ τις 192378/3639/1947 (RONEO 185) και 178048/5321/31.7.65 (RONEO 139) έγκύκλιες διαταγές του Γ.Λ.Κ.,

γ) στις περιπτώσεις συνδρομών έξωτερικού: όταν ή άποστολή τους γίνεται μέ έπιταγές μαζί μ' αυτές στέλνεται και το ύπέρ του ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

Ο Γενικός Διευθυντής
ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ